SVOBODA
Founded in 1893
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 20, П'ЯТНИЦЯ, 14 ТРАВНЯ 2010 РОКУ | 1893 | Vol. 117, No. 20, FRIDAY, MAY 14, 2010 | $1.00

УНС представляє свою нову емблему

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — З наближенням 37-ої Конвенції Українського Народного Союзу постає найкраща можливість переглянути минулі досягнення та надати напрям у майбутнє.

Маючи це на думці, УНСоюз на Конвенції, котра відбудеться 20 -23 травня у Центрі української спадщини на Союзівці, представить своє оновлення. Нова емблема має на меті відображувати перспективи для членів та образ і підприємницьку діяльність УНСоюзу. Оновлена емблема є передвісником модернізації для УНСоюзу.

Залишаючись у новому віддзеркаленні при основах організації та не відкидаючи жодних важливих елементів, які досі понад 100 років визначали характер УНСоюзу, нова емблема є простішою, з виразнішими лініями та відчуттям вимог сучасности. Ця емблема появлятиметься тепер на всіх засобах інформації УНСоюзу, представляючи організацію, котра є готовою здійснити все, що принесе майбутність.

У додатку до оновлення емблеми, УНСоюз, згідно з вимогами сучасности, запровадить „шапки" з новою емблемою на своїх офіційних листах і візитівках. Також докорінно буде перебудована мережа УНСоюзу, що дозволить легший доступ до найсучаснішої інформації англійською та українською мовами, забезпечить потрібним знаряддям для теперішніх і майбутніх членів і аґентів-продавців.

Хоча оновлена мережа УНС не буде готовою на Конвенцію, головна сторінка мережі буде представлена для орієнтації, чого можна сподіватися в наступних місяцях. (Слідкуйте уважно за вістками про появу нової сторінки мережі УНСоюзу).

Екзекутива УНС

9 травня російські вояки машерували на Хрещатику

КИЇВ. – 9 травня в столиці України відбулася військова парада з нагоди закінчення Другої світової війни у Европі. Вперше у параді взяли участь російські та білоруські вояки. Аналітики сприйняли це як ще одну ознаку ухилу України у бік Москви. 75 російських десантників крокували на Хрещатику на знак солідарности між трьома колишніми радянськими республіками.

У Львові вперше за роки незалежности центром міста пройшли ветерани війни, яких супроводжували охоронці порядку.

У центрі міста біля пам'ятника князеві Данилові Галицькому на ветеранів чекали кілька сотень представників Всеукарїнського об'єднання „Свобода", які тримали кількаметровий Державний стяг України, на тлі якого були транспаранти з написами „НКВД, КГБ = ґестапо", „Кожен шостий житель України загинув за роки Другої світової війни". *(Бі-Бі-Сі).*

Прапороносці Росії під час паради військ в Києві 9 травня. Фото: УНІАН

Пам'ятник диктаторові Й. Сталінові – діягноза українському суспільству

Відкриття пам'ятника Йосифові Сталінові у Запоріжжі.
Фото: Зенон Завада

ЗАПОРІЖЖЯ. – 5 травня з ініціятиви обласного комітету Комуністичної партії України в місті було відкрито пам`ятник Йосифові Сталінові.

Монумент заввишки близько трьох метрів, що є напівфігурою Й. Сталіна у військовій формі з зіркою Героя Радянського Союзу, відкрили під гимн СРСР. На церемонії відкриття пам'ятника, за даними правоохоронців, були присутні близько 1,000 осіб.

Політолог Андрій Золотарьов в інтерв'ю „Німецькій хвилі" сказав, що відкриття пам'ятника Й. Ста-

(Закінчення на стор. 5)

125-річчя церкви у Шамокині

ШАМОКИН, Пенсильванія. — 24 квітня парафіяни Української греко-католицької церкви Преображення Господнього зібралися, щоб гідно відзначити 125-річчя своєї парафії. Святкування розпочато Архиєрейською Службою Божою, котру відслужив Філядельфійський Архиєпископ, Митрополит Стефан Сорока, в асис-

(Закінчення на стор. 8)

Учасники святкування в Шамокині (зліва): Алекса Янковиґ-Змудзін, Михайло М. Янковиґ, д-р Михайло Й. Янковиґ, Вінсент Чесний, Клавдія Янковиґ-Чесна, Стефан Качарай, Роберт Чесний.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Міжнародні і національні організації журналістів стурбовані цензурою в України

КИЇВ. — Національна комісія з утвердження свободи слова та Европейська федерація журналістів занепокоєні фактами цензури у засобах масової інформації (ЗМІ) України. „Ганебна практика втручання у діяльність українських медіа, табуювання тем, примусової самоцензури ЗМІ є неприпустимою і завжди була гальмом на шляху успішних суспільних перетворень. Не витримує критики виправдання актів цензурування риторикою про особливості редакційної політики", – йдеться в заяві Національної комісії. Віна закликає власників медіа, головних керівників і редакторів ЗМІ не маніпулювати інформацією, не втягати журналістів у політичну боротьбу і не руйнувати професію журналіста. „Закликаємо журналістів активніше використовувати механізми колективного захисту своїх професійних прав", – мовиться в заяві комісії. Европейська федерація журналістів у своїй заяві, звертаючись до працівників інформаційної галузі України, закликала їх дотримуватися об'єктивности у висвітленні подій політичного і суспільного життя країни. „Ми закликаємо власників ЗМІ, високопоставлених політиків України не втручатись у професійну діяльність журналістів і висловлюємо стурбованість у зв'язку з фактами таких втручань", – наголошують европейські журналісти. Своє занепокоєння згортанням свободи слова і впровадженням цензури в українських ЗМІ висловили також Організація безпеки і співробітництва в Европі, Европейська комісія, Европейська група Міжнародної федерації журналістів та депутати Европарляменту. Про тиск запровадження нових форм обмеження журналістської діяльности заявили напередодні журналісти телеканалів „1+1" і „СТБ". *(Радіо „Свобода")*

Опозиційні сили створили комітет захисту України

КИЇВ. — Представники позапарляментських та парляментських політичних сил створили Комітет захисту України для координації дій у відстоюванні національних інтересів. Відповідний установчий акт вони підписали 10 травня у будинку Спілки письменників України в Києві. Під цим документом поставили свої підписи сім керівників та представників парляментських партій, Народного руху України, партії „Батьківщина", Европейської партії України, Української соціял-демократичної партії, Партії захисників Вітчизни, партії „Реформи і порядок", „Народної самооборони". З позапарляментських партій ініціятиву підтримали ВО „Свобода", Українська партія. Керівники Конґресу Українських Націоналістів (КУН) та Української Народної Партії (УНП) 11 травня, поставили під вказаним документом свої підписи. Крім того, створення Комітету захисту України підтримали і Українська Республіканська Партія (УРП) „Собор", „Наша Україна" та „Українська платформа". В установчому акті про створення Комітету захисту України зазначається, що „організаційною основою Комітету є його всеукраїнський характер, участь громадян, рівність представництва політичних партій та громадських організацій, координації їхніх дій як в центрі, так і на місцях". Координатором організації обрано відомого українського письменника Дмитра Павличка. Він сказав, що головними цілями Комітету захисту України є відстоювання територіяльної цілісности і суверенітету Української держави, захист свобод і гідности громадян, боротьба за збереження евроатлантичного вибору України. *(„Українська правда")*

Опозиція провела віче біля парляменту

КИЇВ. — Біля стін парляменту виступом провідника бльоку Юлії Тимошенко 11 травня завершилося віче опозиції. Ю. Тимошенко висловила переконання у близькому усуненні нинішньої влади. Ю. Тимошенко наголосила, що лише масовий спротив може вплинути на владу. Вона назвала перемогою голосування у Верховній Раді, згідно з яким влада 12 травня має прозвітувати про підготування угод, які заплановані до підписання під час візити Дмитра Медведєва 17 травня. Створений 10 травня Народний комітет захисту України у своїй заяві закликав людей зібратися під стінами Верховної Ради, щоб висловитися на підтримку „суверенітету, територіяльної цілісности та стратегічної власности України". Віче відкрив координатор Комітету захисту України Дмитро Павличко, зачитавши декларацію комітету, яку ухвалили напередодні. Ще до початку акції представники опозиції заявили про спроби влади перешкодити її проведенню. За словами соціолога Євгена Головахи, на словах українці – найзавзятіші протестувальники в Европі. Але до реальних зрушень справа в Україні доходить набагато рідше, тому соціолог не очікує масових протестів і зараз, бо, по-перше, на його думку, зараз невдалий час для протестів, по-друге, в Україні бракує провідника, якому б довіряли люди. *(Бі-Бі-Сі)*

Опозиційний уряд затвердив програму розвитку української мови

КИЇВ. — Опозиційний уряд на засіданні 6 травня затвердив Програму розвитку української мови, української культури та історичної свідомости громадян України, розраховану на 2010-2014 роки. У відповідній постанові зазначається, що метою програми є створення умов для розвитку української мови, традиційної та сучасної української культури, розвитку історичної свідомости української нації, контролі над дотриманням ґарантованих Конституцією і законами України обов'язків держави щодо розвитку української мови, культури, історичної свідомости шляхом проведення реґіональних заходів та всеукраїнських акцій. Провідник опозиції Юлія Тимошенко, виступаючи на засіданні опозиційного уряду, повідомила, що проєкт програми розроблений та запропонований „Студентським братством". „Я хочу, щоб у нас стало доброю традицією, щоб ми на кожному засіданні опозиційного уряду одним з питань розглядали пропозиції представників громадянського суспільства, ухвалювали рішення і починали втілювати їх в життя, використовуючи наші громадські, парляментські можливості та можливості опозиційного уряду", – підкреслила Ю. Тимошенко. *(УНІАН)*

С. Бандера і Р. Шухевич стали почесними громадянами

ЛЬВІВ. — Міська рада на засіданні 7 травня присвоїла звання „Почесного громадянина міста" головнокомандувачеві Української Повстанської Армії Романові Шухевичеві і провідникові Організації Українських Націоналістів Степанові Бандері. За це рішення проголосували 83 депутати з 90 присутніх у залі. Підставою для такого рішення став „їхній вагомий внесок у національне відродження України". Звання „Почесного громадянина" у Львові присвоюється напередодні Дня міста, яке цього року Львів відзначав 8-9 травня. Напередодні Івано-Франківська міська рада присвоїла звання „Почесного громадянина міста Івано-Франківськ" С. Бандері й Р. Шухевичеві. *(Радіо „Свобода")*

А. Мартинюка призначили першим віце-головою ВР

КИЇВ. — Депутата від фракції Комуністичної партії України Адама Мартинюка 11 травня призначено першим віце-головою Верховної Ради. Це рішення підтримали 246 депутатів. Зокрема за призначення А. Мартинюка проголосували 171 депутат від Партії Реґіонів, 16 представників бльоку Юлії Тимошенко, дев'ятеро членів бльоку „Наша Україна — Народна самооборона". Компартія (27 депутатів) і бльок Володимира Литвина (20 депутатів) підтримали цей законопроєкт у повному складі. Крім того, за призначення А. Мартинюка проголосували троє позафракційних депутатів (Інна Богословська, Василь Кисельов і Тарас Чорновіл). Законопроєкт про призначення А. Мартинюка внесли голова фракції Партії Реґіонів Олександер Єфремов, голова фракції Комуністичної партії в Раді Петро Симоненко і голова фракції бльоку Литвина Ігор Шаров. *(„Кореспондент")*

В. Литвин – проти єдиного для СНД підручника з історії

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає неприйнятною ідею щодо підготування єдиного підручника з історії для країн пострадянського простору. Про це він сказав 7 травня, відповідаючи на запитання щодо висвітлення подій Другої світової війни у шкільних підручниках В. Литвин зазначив: „Не можна переносити дискутивні питання у підручники". За його словами, виклад історичних подій має бути таким, щоб кожний школяр або студент „знав свій рід, своє плем'я, наповнювався відчуттям гордости за свій народ та відчуттям відповідальности за те, що він є наступник народу, який заклав фундамент для його життя та розвитку". В. Литвин назвав неприйнятною постанову питання про підготування єдиного підручника з історії для країн всього пострадянського простору. „Історичні дослідження можуть проводитися спільно вченими наших країн, але підручник з історії – це справа кожної країни", – наголосив він. В. Литвин зазначив, що „правда про війну завжди є важкою, і це завжди використовували або задля спекуляцій на настроях певної частини людей, або для приниження політичних опонентів". На його переконання, дослідники мають вивчати події тих років, відкриваючи нові документи, зіставляючи свідчення безпосередніх учасників, а політики не повинні намагатися грати на настроях людей для отримання політичних дивідендів. „На моє глибоке переконання, це надзвичайно цинічно й непорядно у відношенні до тих людей, які пережили неймовірно складні випробування, які вистояли і перемогли", – сказав він. *(УНІАН)*

К. Грищенко розповів у Брюселі про нову політику стосовно Росії

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко, який 10 травня перебував з одноденною робочою візитою у Брюселі, поінформував европейських партнерів про нову державну політику України стосовно Росії. За оцінкою офіційних джерел, міністри закордонних справ та дипломатичні представники 13 держав Евросоюзу з складу так званої „групи друзів" України, з якими зустрівся український урядовець, позитивно та з розумінням сприйняли налагодження взаємин між Києвом та Москвою. К. Грищенко детально поінформував своїх европейських колеґ про зміст нової політики Києва у російському напрямку та про сутність підписаних та підготовлених до підписання українсько-російських угод. При цьому він підкреслив, що европейська інтеґрація залишається першочерговою для України, але нова українська влада вважає неможливою її реалізацію без забезпечення передбачуваних, конструктивних та економічно вигідних взаємин з Росією. *(Укрінформ)*

В. Янукович узаконив опозицію у ВР

КИЇВ. — Президент України 7 травня підписав ухвалений парляментом 27 квітня Закон про реґламент Верховної Ради, згідно з яким опозиція може бути зформована як з окремої фракції, так і з об'єднання фракцій, які не входять до коаліції. Раніше про опозиційність могла заявити лише найбільша за чисельністю фракція, що не входить до коаліції. Закон також передбачає, що позафракційні депутати можуть об'єднатися в групу. Змінено й порядок обрання та звільнення заступників голови парляменту. Їх обиратимуть у сесійній залі, голосуючи електронними картками, а не, як раніше, таємним голосуванням за допомогою бюлетенів. Для обрання так само необхідно набрати не менше, ніж 226 голосів. *(„5 канал")*

НА ТЕМИ ДНЯ

2. „В народів вольних колі...“ ?

Міжнародна політика, якщо дивитися на неї українськими очима, все більше уподібнюється до касіна: за столом всі нібито виглядають однаково – всі джентльмени при краватках, і щоб помітити різницю в поведінці, треба пильно стежити за ними, особливо за асами – як вони час від часу переморгуються, як ховають руки під столом, махлюючи карти, і як молоді, недосвідчені гравці наївно дивуються, чому то саме вони, хоч і дотримуються усіх правил, кожного разу програють.

А нема чого дивуватись. Подвійні правила гри, подвійні стандарти поведінки – це і є сьогоднішня міжнародна політика: масне слово – про людське око, конкретна вигода – для себе. Тому й бачимо таку кричущу невідповідність: того самого Віктора Януковича, котрий чорною хмарою поновного змосковщення заволік небо над Україною, Президент Барак Обама приймав на вашинґтонській зустрічі з проблем безпеки, як великого діяча сучасности. Як це зрозуміти? За який незмірний вклад у справу міжнародного миру „Вашинґтон Пост“ назвала В. Януковича „зіркою“ тієї зустрічі? За те, що готовий відмовитися від усього українського запасу високозбагаченого урану? То від цього залежав мир у світі? Ось послухаймо, як на це зареаґував перший Президент України Леонід Кравчук, а він щось таки тямить, бо мусив вивчити деталі, коли позбавляв Україну ядерної зброї: „Ті 90 кілограмів урану мають лише наукову цінність, до того ж, цей уран не 95-го ступеня збагачення, а тільки 20-го, тобто атомової зброї з нього аж ніяк не вийшло б“.

Та вже нехай там з ураном. Дивує інше: як офіційний Вашинґтон, який за Президента Джорджа Буша вітав проевропейський курс України, міг отак змінитися, що тепер вітає В. Януковича – ворога того проевропейського курсу?

Більш-менш правильна відповідь: Б. Обама – це вже інша Америка. Їй вже нема діла до свободи чи рабства інших народів. Вона хоче з усіма без винятку жити у згоді – задля святого спокою і задля власної безпеки. Влучно про це висловився опозиційний російський журналіст Матвій Ганапольський: „Нова реальність – коли всі за одним столом, як у „Таємній вечері“. Тільки неможливо розібрати, де Спаситель, а де Юда“.

Бачать цю зміну й американці. „Віктор Янукович – колишня російська маріонетка, лиходій Помаранчевої революції, використає президентство, щоб віддалити свою країну від Заходу. На диво, Обаму це цілком влаштовує... Для Обами повернення Януковича на орбіту Росії дуже полегшує життя. Питання членства України в НАТО роками було головним подразником у взаєминах між Вашинґтоном і Москвою...“, – написав у тижневику „Нюзвік“ Овен Метюз.

Думки найавторитетніших політологів тут збігаються: світ з двополюсного став багатополюсним, і кожен новий чи відроджений, як от Росія, полюс прагне мати власну сферу впливу. Правдоподібними виглядають припущення, що США Б. Обами погодилися з зазіханням Росії на Україну – взамін на невтручання Росії в американський тиск на Іран.

Але чи можна так легко і безкарно зневажити Україну? Ще один американський автор, Мет Кірі, остеріг у „Real Clear World“: „Якщо Україна потрапить до російської сфери впливу, то стане трампліном для подальшого російського панування над енерґетичними трубами до Европи і, як наслідок, – до контролі над Східньою Европою“.

Покищо ж об'єднана Европа тішиться з такого розвитку подій. Вона б і оком не моргнула, якби Україна щезла не лише з політичної мапи, а взагалі з білого світу – аби тільки не щез російський газ.

Газом і нафтою бере Москва реванш за поразку в холодній війні. Бо найгрізніша зброя тепер – енерґоносії. „Атомові бомби тоді були майже марні, бо якби Росії застосувала їх, США, та й дехто з европейців, відповіли таким же ударом. Сьогодні якщо Росія перекриє постачання енерґоносіїв, то ніхто не має чим на це відповісти“, – вважає відомий американський економіст і політолог Маршал Ґолдман. Це, у свою чергу, дозволяє зрозуміти, чому Росія так невідступно намагається заволодіти українською газотранспортною системою.

Й коли ще рік-два тому ще можна було гадати, як далеко поступиться Европа перед Росією заради газу, то тепер це вже не питання. Принаймні, тенденція саме така. Ось В. Янукович, ображаючи пам'ять мільйонів українців, убитих Москвою голодом, сказав перед Парляментською Асамблеєю Ради Европи, що то не був геноцид – і ПАРЕ негайно підхопила: так, то не був геноцид. Після цього брутального взаєморозуміння багато українців погодяться з арґументами статті київського політолога Сергія Грабовського „Чому я не хочу інтеґруватися з такою Европою“.

З „такою“ – ні. Але ж хіба Франсуа Саркозі, Анґела Меркель і Сільвіо Берлусконі – це вся Европа? І хіба розхвалюваний Европейський союз є істинним спадкоємцем первісно-свободолюбної, первісно-християнської Европи?

Є якась маленька надія на те, що дух вигоди ще не покрив собою европейську думку, і що не переведуться там чесні і справедливі люди. Втім, ледве чи на них зважать, як колись не зважали на остороги німецьких інтелектуалів щодо Гітлера. Нещодавно з'явився україномовний переклад книжки англійського журналіста, авторитетного дослідника східньоевропейської проблематики Едварда Лукаса „Нова холодна війна. Як Кремль загрожує і Росії, і Заходові“. Книжку вже перекладено на 17 мов, і вона того варта., бо віддзеркалює, як на наших очах повертаються 1930-ті роки, тільки вже не з німецькою, а з московською загрозою. „Якщо Німеччина, Америка і Франція не зможуть дійти згоди, як захистити Грузію, Молдову чи будь-яку іншу країну, якій тепер загрожує Кремль, тоді їхні шанси не набагато кращі, ніж шанси Чехо-Словаччини наприкінці 1930-их років“, – пише Е. Лукас.

То чого ж має навчити нас історія?

Петро Часто

До 65-річчя закінчення Другої світової війни в Европі

8 травня 1945 року Німеччина, яка спричинила Другу світову війну, прийняла умови капітуляції, продиктовані учасниками протигітлерівської коаліції. Москва з ідеологічних мотивів вирішила відзначити цю подію на другий день після капітуляції. Згодом ідеологи червоної імперії закінчення німецько-російської імперіялістичної війни зі скорботної події перетворили на свято перемоги в окремо взятій „Великій вітчизняній війні“. Донині ця назва, як ідеологічний релікт, слугує як пропаґандивне гасло Москви для збереження політичних впливів у державах колишньої імперії.

Друга світова війна була загарбницькою війною двох імперіялістичних бльоків – нацистського Райху і більшовицького СРСР, а в цій війні велися ще численні інші війни, в тому числі й міжнаціональні, з расистських та інших дискримінаційних мотивів. Повна й всеосяжна історія Другої світової війни, всіх її учасників та чинників ще не досліджена й не описана. Зі своїм складним минулим всі держави, зокрема новітні, ще не примирені між собою, не всі готові визнавати свої національні провини і пробачатися перед світом і майбутніми поколіннями. Від цього страждає вся Европа, це позначається й на Україні та її політичній верстві.

Саме на політичній і суспільно активній еліті Европи лежить обов'язок спільно подолати трагічні події минулого і спільно визнати провини попередників, спільно вшанувати пам'ять мільйонів жертв і спільно визнати героїв, які з посвятою і жертвою свого життя перемагали зло. До тих героїв належать, без сумніву, Провідник Організації Українських Націоналістів Степан Бандера й Головний командир Української Повстанської Армії Роман Шухевич.

Провід ОУН у травні 1945 року видав політичну „Декларацію після закінчення Другої світової війни в Европі“. Це – яскравий документ української незалежної політичної думки, який нині, з нагоди 65-річчя свого оприлюднення, заслуговує на особливу увагу нашої широкої громадськости, зокрема в Україні та в інших державах Европи й колишнього СРСР. У ньому сказано:

„За нами період неповторних визвольно-революційних змагань. Ми горді за цей могутній геройський зрив, за цю відчайдушну мужню поставу в боротьбі з гітлерівською і сталінською тиранією… Ми, нарешті, горді за безмежну всенародну жертвенність для справи, за дружню солідарність всіх верств і земель України, за щиру консолідацію визвольно-самостійницьких сил…

На крові тих, що впали на полі бою і в обороні рідних хат, сімей і населення, в наступі на ґестапівські й енкаведівські гнізда і загони, в індивідуальному двобої в час конспіративної підпільної роботи; на крові тих, що замучені по тюрмах і таборах, виростала безсмертна леґенда воюючої поневоленої нації, що вогненним смолоскипом у серцях і душах народу і освічує шлях у майбутнє. Україна живе й бореться та силою здобуває перемогу. Хай же вічна буде слава впавшим героям, що склали своє життя на жертівнику нації!

Ми знаємо і віримо, що недалекий вже час остаточного визволення українського народу і створення самостійної держави і цю віру передаємо народові“.

Цю незламну й тверду віру український народ перейняв від своїх борців, зберіг її протягом наступних десятиліть поневіряння в більшовицькій неволі і проніс її до 24 серпня 1991 року, коли було проголошено нинішню незалежність.

Схиляємо наші голови перед усіма загиблими у Другій світовій війні, що воювали в рядах рідної повстанської армії та в чужих військах, і сумуємо за невинно убитими. Відзначаємо перемогу над нацистами як героїчний чин всього українського народу, найкращі сини й дочки якого продовжували визвольну боротьбу проти не менш жорстокого й підступного тирана – червоного окупанта.

Віддаємо честь національним героям і борцям за волю і державність України. Всім тим, що проливали калинову кров за калинову славу України!

Вічна слава Героям! Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Провід ОУН(б)
Київ, 5 травня

ЦИТАТА ДНЯ

Письменник, політик, дипломат, колишній Посол України в США Микола Щербак – про ганебну подію у Верховній Раді 27 квітня, коли депутатська більшість – „реґіонали“, комуністи і литвинівці – без жодного обговорення, в екстреному режимі ратифікувала угоду про те, що Чорноморська фльота залишиться на території суверенної Укрїнської держави після 2017 року ще на 25 років і плюс 5 років:

„Це чорний день в історії України зіставний, скажімо, з Берестечком, або навіть з Чорнобилем.

На наших очах виник режим одноосібної влади Януковича всього за два місяці – при тому, що Конституція не передбачає президентської республіки, до того ж у таких широких повноваженнях.

І цей режим є дуже небезпечним, тому що правлячій групі треба буде вирішувати далі, що робити з опозицією, взагалі що і як утихомирювати ситуацію в країні, яка зараз надзвичайно розбурхана у зв'язку з тими подіями.

Друге – це порушення такого хисткого, дуже делікатного балянсу в середині країни. Останні вибори показали 50 на 50 відс. голосів. І це мільйони людей. Зараз абсолютно в однобічному характері прийняте рішення, яке, можливо, задовольняє 50 відсотків, але абсолютно не задовольняє іншу частину України, власне, україномовних українців і українську Україну...“. *(Радіо „Свобода“ 27 квітня)*

АМЕРИКА І СВІТ

У Великобританії – новий уряд

ЛОНДОН. — Провідник Консервативної партії Великобританії Дейвид Камерон став новим прем'єр-міністром країни після резиґнації лейбориста Ґордона Бравна. Після авдієнції у королеви Єлизавети II Д. Камерон прибув до резиденції прем'єр-міністра на Давнінґ-стріт, 10. У короткому зверненні 43-річний провідник консерваторів, який став наймолодшим британським прем'єр-міністром за майже 200 років, висловив наміри створити сильну, стабільну і відповідальну урядову коаліцію з Ліберально-демократичною партією, яка на виборах 6 травня посіла третє місце. За словами Д. Камерона, він і провідник ліберал-демократів Нік Клеґ залишать осторонь партійні розбіжності і будуть працювати задля спільного блага і в інтересах країни. Провідник консерваторів подякував своєму попередникові Ґ. Бравнові за довгі роки служіння країні. З резиґнацією Ґ. Бравна закінчилося 13-річне перебування при владі Лейбористської партії. Саме резиґнація Ґ. Бравна поклала край політичній невизначености, яка запанувала в Британії піднесля виборів 6 травня, коли жодна партія не набрала необхідних 326 місць для того, щоб сформувати уряд. Консерватори отримали 306 парляментських мандатів, лейбористи – 258, а ліберал-демократи – 57. В обмін на згоду увійти до складу урядової коаліції ліберал-демократи отримають п'ять місць в уряді. Їхній провідник Н. Клеґ став віце-прем'єр-міністром. Інші призначення ще уточнюються. *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Обама подав кандидатуру Е. Кейґан до Верховного суду

ВАШІНҐТОН. — 10 травня Президент Барак Обама офіційно оголосив, що на вільне місце у Верховному суді він призначив заступника міністра юстиції США Елену Кейґан. Міністер юстиції США Ерик Голдер висловив погляд, що Е. Кейґан була б надзвичайно ефективним членом дев'ятиособової колеґії суддів Верховного суду. Якщо її призначення затвердить Сенат, Е. Кейґан замінить суддю Джона Пола Стівенса, який йде у відставку наприкінці цієї судової сесії, мабуть, уже в червні. 50-річна Е. Кейґан може стати четвертою в історії США жінкою, яка служила у складі Верховного суду, після чинних суддів Рут Бейдер Ґінсбурґ та Соні Сотомайор і судді Сендри Дей О'Коннор, яка подала у відставку кілька років тому. *(„Голос Америки")*

Міністри фінансів країн ЕС у Брюселі

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Европейський союз (ЕС) і Міжнародний валютний фонд (МВФ) узгодили в'язанку надзвичайних заходів, обсягом у майже 1 трлн. дол., для приборкання кризи з боргами і стабілізації евро. В'язанка порятунку, схвалена міністрами фінансів країн ЕС 10 травня спричинила піднесення цін на европейських фондових біржах, після минулотижневого різкого спаду. Ціни на акції в Лондоні і Франкфурті підскочили на 4 відс., у Франції – на понад 8 відс. В'язанка у розмірі 960 млрд. дол. позик і кредитних ґарантій має на меті запобігти поширенню кризи Греції з боргами на інші країни і уникнути фінансового безладдя в еврозоні. Більшість допомоги виділить ЕС, одначе, додатковий внесок зробить і МВФ. Центральні банки Великобританії, Канади, Швайцарії та США також пообіцяли вдатися до заходів для послаблення напружености на европейських ринках. *(„Голос Америки")*

Справа І. Дем'янюка: рік після депортації

МЮНХЕН, Німеччина. — Рівно рік тому – 12 травня 2009 року до Німеччини з США спеціяльним летом привезли Івана (Джона) Дем'янюка. Восени над вихідцем з України почався суд за підозрою у воєнних злочинах. Кінця процесу не видно. 90-річного І. Дем'янюка звинувачують у причетності до вбивства 1943 року тисяч євреїв у нацистському концтаборі „Собібор" на території Польщі. Прокуратура в Мюнхені стверджує, що він був там охоронцем, а отже, несе відповідальність за все, що відбувалося в тому „таборі смерти". І. Дем'янюк це заперечує, називає себе жертвою, а суд – тортурами. Процес триватиме щонайменше до осені, можливо, й довше. Один з адвокатів українця не виключив трьох років. Прокуратура перебігом процесу задоволена. „Нам від самого початку було ясно, що це буде нелегкий процес без однозначних доказів",– каже старший прокурор Барбара Штокінґер. Головний доказ, на який спирається звинувачення, – есесівське посвідчення І. Дем'янюка за номером 1393, в якому написано про його переведення на роботу до концтабору „Собібор". Експертиза хоч і підтвердила автентичність документу, але не змогла довести, де саме було його вироблено. Дехто вважає, що посвідчення підробив КҐБ. Через слабке здоров'я І. Дем'янюка допитують не більше трьох годин на добу. Але, всупереч припущенням, стан його здоров'я у мюнхенській в'язниці не погіршився. Підсудний має цілодобовий доступ до лікаря. *(„Німецька хвиля")*

М. Саакашвілі отримав подарунок від Папи

ВАТИКАН. — 7 травня Президент Грузії Михайло Саакашвілі зустрівся у Ватикані з Папою Бенедиктом XVI і обмінявся з ним дарунками. Грузинський провідник подарував понтифікові дві ікони, а Бенедикт XVI йому – подарункову ручку у вигляді колони архітектора Джованні Лоренцо Берніні. Зустріч відбулася у бібліотеці Апостольського палацу у присутності перекладачів. Розмова тривала 35 хвилин, проте про її зміст нічого невідомо. *(„Кореспондент")*

Не вдалося зупинити витік нафти

ВЕНІС, Луїзіяна. — Інженерам „Бритіш Петролеум" не вдалося за допомогою сталевої посудипокришки 10 травня зупинити витік нафти з пошкодженої свердловини у Мехіканській затоці. Майже 800 тис. літрів нафти в день продовжує витікати у воду неподалік узбережжя. Компанія, якій належала нафтова плятформа, намагалася встановити над свердловиною спеціяльно сконструйовану посудину висотою у чотириповерховий будинок. Нафта мала б збиратися у ньому, а звідти помпуватися у танкери на поверхню. Через велику глибину та тиск речовини у посуді кристалізувалися і забили трубу. Керівництво „Бритіш Петролеум" заявило, що працює над альтернативними способами зупинки нафти. Втім, не обіцяє швидких рішень. Президент Барак Обама того ж дня скликав спеціяльну урядову нараду з цього приводу. *(„Голос Америки")*

Д. Медведєв передав Польщі 67 томів справи по Катині

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медведєв 8 травня передав польській стороні 67 томів кримінальної справи про розстріл польських офіцерів у Катині. Передання відбулося на зустрічі Д. Медведєва з в.о. Президента Польщі Броніславом Коморовським у Кремлі. Президент Росії також передав перелік матеріялів в окремих томах. *(УНІАН)*

В авіокатастрофі у Тріполі вижив восьмирічний хлопчик

ТРІПОЛІ, Лібія. — Під час аварії пасажирського літака на летовищі лібійської столиці Тріполі 12 травня вижив восьмирічний хлопчик з Голяндії. Тим часом стало відомо, що літак „Airbus-330" належав латвійській авіокомпанії „Afriqiyah Airways". Літак, який прибув з Йоганнесбурґу (ПАР), розбився при приземленні в міжнародному летовищі Тріполі. За даними авіокомпанії, на борту перебували 93 пасажири і 11 членів екіпажу. *(„День")*

Спільна парада з нагоди Дня перемоги

МОСКВА. — Росія відзначила 65-ліття перемоги союзників над нацистською Німеччиною урочистою парадою, в якій – крім вояків з більшости колишніх радянських республік – вперше брали участь військовослужбовці країн НАТО. „Ворожі" країни періоду холодної війни були представлені Сполученими Штатами, Великобританією, Францією та Польщею. Парада у Москві, в якій взяло участь понад 10 тис. лише російських вояків, була найбільшою з часу розпаду СРСР у 1991 році. Загалом у паралельних заходах в інших містах Росії взяло участь ще 92 тис. військовослужбовців. На параді у Москві також були присутні десятки державних провідників, серед них – канцлер Німеччини Анґела Меркель. Як зазначив з нагоди свята Президент Росії Дмитро Медведев, „шістдесят п'ять років тому був розгромлений нацизм. Була зупинена машина, яка знищувала цілі народи". *(„Голос Америки")*

У Вашингтоні відбувся „український" ярмарок квітів

ВАШІНҐТОН. — 7 і 8 травня у Вашінґтоні відбувся 71-ий ярмарок квітів. Цього року цей захід, який організовує Гільдія всіх святих при центральному соборі столиці, був присвячений Україні. Під час церемонії відкриття Посол України у США Олег Шамшур подарував соборові український прапор, який тепер доповнить його колекцію прапорів різних країн. Серед учасників ярмарку Україна була представлена своїми вишивками, писанками, мистецькими виробами, музичними дисками та широкою художньою програмою. Відвідувачі ярмарку не лише мали нагоду більше дізнатись про Україну, але й виграти безкоштовну поїздку в Київ, купивши за 10 дол. лотерейний квиток. За два дні ярмарок відвідало понад 20 тис. осіб. Виручені кошти, які щороку становлять близько 200 тис. дол., підуть на підтримку собору та навколишньої території. Організаційний комітет підготування ярмарку очолювала американка українського походження Лідія Чопівська-Бенсон. *(„Голос Америки")*

Під час вуличних протестів у Греції вбито трьох осіб

АТЕНИ, Греція. — У центральній частині Атен загинуло троє людей. Це сталось 5 травня під час пожежі в банку, підпаленому учасниками протестів, які виступають проти жорстких заходів уряду для уникнення банкрутства країни. Майже всю центральну частину Атен заповнили озброєні підрозділи поліції, які мали сутички з учасниками протестів. Поліція вдалася до сльозогінного газу, розганяючи натовп, який штурмував парляментський будинок. Насильства також спалахнули у місті Салоніки на півночі Греції. Прем'єр-міністер Георгіос Папандреу передав на розгляд парляментові законопроєкт про бюджетні скорочення на загальну суму в 40 млрд. дол. Тим часом Европейський союз і Міжнародний валютний фонд підготовляють допомогу Греції у 145 млрд. дол. для уникнення дефолту. На 19 травня припадає черговий платіж грецьких кредитних зобов'язань. Бюджетні скорочення передбачають зменшення пенсійних виплат у державному секторі і замороження заробітних платень, що особливо заторкне бідніші верстви населення. *(„Голос Америки")*

Надія для хворих на недугу Паркінсона

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Понад 500 тис. американців страждають від недуги Паркінсона. Лікарі клініки у Клівленді виявили, що краще координувати рухи пацієнтам допомагає їзда на велосипеді. Д-р Джей Альбертс сказав, що це дає пацієнтам у всьому світі підстави для оптимізму, і почав вивчати, як їзда на велосипеді впливає на пацієнтів з недугою Паркінсона. Він вирушив на велосипедну прогулянку з своїм хворим другом, у якого тремтіла рука. Після подолання 70 кілометрів рука перестала тремтіти. Відтак у клініці започатковано активну програму для пацієнтів з цією хворобою. Науковці вважають, що ритмічне навантаження на ноги може спонукати виробленню хемічних елементів, які покращують координацію рухів. Цю ж теорію підтверджують й інші вправи, зокрема танці. *(„Голос Америки")*

Глибоке, щире співчуття

Екзекутивний комітет Українського Народного Союзу висловлює глибоке співчуття членові Екзекутиви УНСоюзу касирові Ромі Лісович з приводу болючої втрати – смерти її матері Іі (Лісович) Василенко з дому Філіпович (1930-2010), що сталася 9 травня 2010 року.

Ми щиро співчуваємо усій родині Роми Лісович, зокрема її братові Богданові Лісовичеві з дружиною Лаврою, внукам Кірі і Александрові Миськовим, Дмитрові, Лярисі і Роксоляні Смикам.

Ми вдячні усім, хто склав пожертви в пам'ять Іі Василенко на Українську Народну Фундацію – Союзівку.

Вічна пам'ять Покійній!

Екзекутивний комітет УНСоюзу

Пам'ятник...

(Закінчення зі стор. 1)

лінові є ознакою згортання демократії на тлі надзвичайної соціяльної пасивности громадянського суспільства. „Це тривожна і далеко не льокальна подія", – вважає він.

На його думку, це діягноза сучасному українському суспільству та досить точний прогноза його подальшого розвитку. А. Золотарьов зауважив, що ідея встановлення пам'ятника Й. Сталінові виникла на тлі прагнення великої кількости людей до стабільности та побудови сильної вертикалі влади.

„Усе це дуже сильно нагадує російську систему „керованої демократії", де ролю „Єдиної Росії" виконує Партія Реґіонів, а в ролі її сателітів йдуть „Сильна Україна" Сергія Тігіпка та комуністи", – вважає експерт.

Коментуючи той факт, що встановлення пам'ятника Й. Сталінові відбулося за повного мовчання представників центральних органів влади, політолог Вадим Стоякін зазначив, що це прояв загравання „реґіоналів" з комуністами, а також реверанс у бік Росії, де останнім часом стали значно підносити Й. Сталіна.

Міністер юстиції Олександер Лавринович заявив, що „тиранам пам'ятники ставити не потрібно" і закликав до „засвоєння уроків історії", але не висловив жодної правової оцінки спорудженню пам'ятника Й. Сталінові.

Голова правління Української Гельсінкської спілки з прав людини Аркадій Бущенко сказав „Німецькій хвилі", що на відміну від засудженого міжнародною спільнотою фашизму, комунізм засуджений не був, а його пропаґанда не заборонена й не переслідується правовими актами. У національному законодавстві, як зазначив А. Бущенко, йому невідомі законні механізми, які б зобов'язували демонтувати пам'ятник радянському диктаторові.

Відсутність таких механізмів підтвердив і перший заступник голови парляментського комітету з питань прав людини Віктор Таран. Однак він нагадав, що кривавий режим Й. Сталіна засуджений у Европі нарівні з нацистським режимом. А це означає, що спорудження пам'ятників Й. Сталінові є порушенням міжнародних норм. Саме спираючись на такі норми, вважає В. Таран, влада мала б демонтувати запорізький пам'ятник та заборонити встановлення аналогічного монумента в Одесі чи будь-якому іншому українському місті. *(УНІАН, „Німецька хвиля")*

Проти пам'ятників Й. Сталінові

КИЇВ. – „Сталінський режим є ідеалом для владної коаліції", – заявила 9 травня депутат від „Нашої України-Народної Самооборони" Ірина Геращенко в етері телерадіокомпанії „Україна", коментуючи встановлення в Запоріжжі пам'ятника Йосифові Сталінові.

Другий Президент України Леонід Кучма висловився проти відкриття пам'ятників Й. Сталінові: „Я категорично проти, абсолютно проти. Щодо таких рішень має бути хоча б місцевий референдум".

Результати соціологічного опитування, проведеного Центром економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова, свідчать, що більшість громадян України неґативно ставиться до ініціятиви встановлення пам'ятників Й. Сталінові. *(Інтерфакс)*

Учасники акції протесту Всеукраїнського об'єднання „Свобода" у Львові 9 травня. *Фото: УНІАН*

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

„Нова хвиля" еміґрації до США: економічно-соціяльні аспекти

Василь Лопух

Сучасні міґраційні процеси набули таких великих розмірів, що міґрація населення перетворилася в самостійну ґльобальну проблему. Зростання маштабів міжнародної міґрації, втягнення у неї все нових і нових верств населення та країн робить актуальним і необхідним проведення різнопляннових досліджень міґраційних процесів.

Еміґрація українців до Північної Америки має свою, понадстолітню, історію. За оцінками дослідників, впродовж цього періоду відбулися чотири міґраційні хвилі. Кожна з них – це реакція людей на особливі зміни життєвих обставин та перебіг історичних подій. На думку соціолога проф. Всеволода Ісаєва (Канада), „четверта хвиля" іміґрації українців має дві фази.

Перша фаза почалася у 1980-их роках, коли етнічні українці, що проживали у Польщі, будучи налякані революційними подіями того періоду, масово еміґрували до США і Канади. Про цей період в Україні практично невідомо.

Друга фаза – це еміґрація з України і починається вона в кінці 1980-их років, тоді ще як громадян СРСР, а вже з 1991 року – як громадян України. До числа цих еміґрантів зараховуються не тільки українці, але й представники інших національностей, що проживають на території України.

На думку д-ра Олега Воловини, „четверта хвиля" – це тільки ті іміґранти, що прибули до США після 1990 року, незалежно від країни походження, та які ідентифікують себе українцями.

Що спонукає людей еміґрувати?

Свого часу проф. Юрій Шевельов писав про причини міграції українців до Росії у XVIII ст., що одним з головних мотивів еміґрувати є „прагнення реалізувати свій духовний потенціял у державі, могутнішій у воєнному і політичному відношенні...". Ця теза є актуальною і сьогодні.

Наукові теорії, що описують міґраційні процеси, опираються на такі фундаментальні вихідні критерії, як порівняння економічних, політичних і соціяльних параметрів у відправній та кінцевій точці переміщення, визначення різниці у рівнях суспільного розвитку в цих точках. Але це відбувається тільки за умови достатньої поінформованости населення про існування такої різниці.

Пояснення причин міґрації тільки традиційними економічними теоріями, які, головним чином, базуються на вище згаданих принципах, є важливими, але вони не охоплюють інші причини і мотивації, що спонукають людей еміґрувати.

Про автора: Василь Лопух – дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, кандидат економічних наук, автор низки досліджень міґраційних процесів в Україні і в США.

Насправді ж економічна логіка неспроможна до кінця пояснити численні людські проблеми та острахи, які стають факторами впливу на рішення про еміґрацію.

Говорячи про еміґрацію з України, ми не торкаємося теми іміґрації в Україну. Тільки зазначимо, що, за даними Всесвітнього банку, Україна посідає четверте місце, після Німеччини, за кількістю іміґрантів, а Казахстан і Польща – відповідно дев'яте та 10 місця.

Це свого роду феномен, коли сотні тисяч українців еміґрують з України у пошуках праці і кращих умов життя, а на їх місця прибувають іміґранти, яких тепер прийнято називати, між іншим, не „заробітчанами", а „нетрадиційними міґрантами". „Нетрадиційні іміґранти" в Україні – це афганці, китайці, в'єтнамці, представники кавказьких народів та арабських країн, африканці і навіть латиноамериканці.

Д-р Блейр Рубле з Інституту Кенана у своїй останній монографії про міґрацію „Капітал розмаїтости: транснаціональні міґранти у Монреалі, Вашінґтоні та Києві" Київ ставить в один ряд з великими світовими метрополіями, для яких прибуття нових, інакших людей також є складним викликом, з яким треба впоратися.

На мою думку, відправною точкою сучасного стану міґраційних процесів взагалі та в Україні зокрема є Стаття 13 „Загальної декларації прав людини":

1. Кожна людина має право вільно пересуватися і обирати собі місце проживання у межах кожної держави.

2. Кожна людина має право покинути будь-яку країну, включаючи й свою власну, і повертатися у свою країну.

Опираючись на цей документ, ряд науковців вважають, що міжнародна міграція робочої сили – це добровільне переміщення у формі леґального або нелеґального виїзду робочої сили на постійне або тимчасове проживання.

Тому „четверту хвилю" буде справедливо називати „вільна міграція населення України", а не „заробітчани". Процес „вільної міґрації" починається з 1992 року, коли в незалежній Україні скасували так зване „право на виїзд". Цей совєтський підзаконний акт фактично мав репресивну функцію і обмежував права людини, у тому числі – право на вільну міґрацію.

Безумовно, об'єктивною причиною масової еміґрації з України стала глибока національна економічна криза, що охопила усі сектори економіки і суспільного життя.

З іншого боку, це участь України в міжнародньому процесі розподілу праці та використання робочої сили. Україна уклала міжнародні угоди про використання робочої сили з рядом країн, які запровадили так звані „пілотні програми" з залучення нової робочої сили з країн колишнього СРСР .

(Закінчення на стор. 13)

Чекаємо на хроніку опору

Минулого тижня у Києві велика група найвідоміших у країні письменників, науковців, колишніх політичних в'язнів звернулася до діячів усіх опозиційних партійних середовищ з закликом утворити Громадський комітет порятунку України, оскільки „режим Віктора Януковича перетворився на ліквідаційну комісію Української держави". „Вимагаємо від усіх без винятку провідників політичних сил, які стоять на позиції суверенітету й територіяльної цілісности України, припинити міжособистісну суперечку за першість й скоординувати як у центрі, так і на місцях, усі дії з захисту України. Всі політичні структури мають об'єднатися в міцний національний кулак. Кожен громадянин має стати на захист своєї свободи і Батьківщини", – говориться у схваленій ініціятивною групою „Відозві до українців".

Найвищий час! Бо у пресі вже знаходимо „хроніку зради" – довгу низку кроків нової влади, спрямованих проти українського національного відродження, проти суверенітету і незалежности України, підпорядкованих імперським інтересам Москви, ідеології царського та більшовицького самодержавства – але, на жаль, „хроніка опору" щойно починається. І якщо цей опір не буде могутній і всенародний, В. Янукович за лічені місяці поверне в Україну весь російсько-совєтський злоякісний дух.

Найновіший крок „реґіоналів" свідчить про їхні наміри пришвидшити русифікацію українського інформаційного простору і зробити цей процес незворотнім. Цими днями парляментський Комітет з питань свободи слова та інформації, який також перебуває в руках „реґіоналів", запропонував вилучити з закону „Про телебачення і радіомовлення" норму про те, що в загальному обсязі мовлення кожної телерадіостанції не менше 50 відс. мають становити музичні твори українських авторів чи виконавців.

Це скасування практично приведе до суцільної русифікації програм у FM-радіопросторі (тобто програм на середніх радіохвилях), а саме цей простір є найбільш запотребуваний в суспільстві, бо люди слухають радіо не тільки вдома, але й дорогою до праці, на праці і на відпочинку.

Те саме діється з телепрограмами. Свідчить київський політолог Віктор Каспрук: „Коли вмикаєш телевізор, маючи можливість дивится понад 100 каналів, складається враження, що ти перебуваєш не на території України. Бо навіть у часи підневільного перебування України у складі СРСР українська пісня, особливо народна, була хоч якось присутня у телеетері... Сьогоднішне засилля низькопробної російської попси на телебаченні доводить українцям – у цій країні нічого вашого немає і бути не може. Вам не належить не лише власність на нібито вашій землі, ви не маєте права тут ні на що...".

І ця брутальна антиукраїнська політика діється під маскою демократії. Як тут не згадати слова великого чеха Вацлава Гавела: „Демократія має свої недоліки: вона зв'язує руки тим, хто її поважає, а тим, хто не поважає, – дозволяє майже все".

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ТРАВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„Писав я, горіючи..."

Рівно за рік доживемо до дуже помітного ювілею – 140-річчя від дня народження Василя Стефаника. Для літературознавців то буде чергова нагода говорити про дивовижний художній талант, котрим могла б пишатися навіть найбагатша національна культура, про літературне середовище тогочасної Галичини, про „покутську трійцю" (В. Стефаник, Марко Черемшина і Лесь Мартович), яка пішла за Іваном Франком у вірності найболючішим соціяльним темам і, що ще важливіше, в синівському – безпомильному! – розумінні свого народу, його життя і надій.

Але й усім нам буде над чим замислитися, бо українська земля у XIX ст. дала світові стільки духовного світла і тепла, стільки великих розумів і гарячих сердець, що все створене тоді, всі ті Божі іскри – справді неповторні, можливі тільки раз в історії, тому треба, мов зіницю ока, берегти ті скарби для всіх наступних поколінь.

Скарбом, що ніколи не перестане хвилювати, є також творчість В. Стефаника. „Його новелі – як найкращі народні пісні, в яких нема риторики, ані сентиментальности, а тільки наочне, голе, просте, непідфарбоване життя, дуже часто сумна дійсність, але оздоблена золотом найправдивішої поезії", – писав про свого товариша й однодумця І. Франко.

Ту „сумну дійсність" В. Стефаник не вигадав – він її бачив довкола себе, і бачив не просто земним зором, але очима надзвичайно ранимої, надзвичайно співчутливої душі – саме звідси така, ледве чи досяжна для будь-кого, сила письменницького психологізму. Ось його самохарактеристика: „Кажуть, що я песиміст. Але це неправда. Я оптиміст. Я представив ваше темне життя і представив ваш настрій, і все те страшне, що є в ньому, а що так болить мене, писав я, горіючи, і кров зі сьозами мішалася. Але коли я найшов у ваших душах такі слова, що можуть гримати, як грім, і світити, як зорі, – то це оптимізм".

Про зовнішній портрет неперевершеного майстра психологічної новелі дає досить чітке уявлення спогад Стефаникового сучасника Василя Костащука, літератора з Гуцульщини: „Гарна клясична будова тіла, приємні риси обличчя та благородні рухи творили з нього непересічний тип чоловічої краси. Був незрівнянним психологом. Інтуїція, якою володів, давала змогу йому відкривати найтаємніші думки й бажання свого співбесідника, вбирав у слова те, що інші лише відчували, але назвати того не могли. Коли говорив, всміхався якоюсь дивною усмішкою, то дивився з-під брів, то в очі глядів, ніби зазирав у душу. А як оповідав про щось гірке, то чоло морщив і хмурився; тоді здавалося, що от-от з буйної чуприни вилетить іскра і запалить світ...".

Можливо, й на медичний факультет Краківського університету його привів вроджений дар психолога, однак, врешті перемогла невситима жадоба слова, здатного без найменшого фальшу відтворити людське життя. Вже дві перші збірки новель, „Синя книжечка" і „Камінний хрест", відкрили перед автором щирі обійми найбільших українських літературних авторитетів – І. Франка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, Ольги Кобилянської.

Слава прудко побігла перед ним – не лише до Києва, але й до Варшави, Відня, де майже негайно з'являлися переклади його новель.

Але так, як він, самою кров'ю, а не чорнилом, неможливо було писати постійно – ніяка душа не витримала б подібного напруження. Ніскільки не перебільшував його товариш-гуцул Кирило Гаморак, коли радив: „Не пишіть так, пане Стефанику, бо вмрете".

Так виникла понаддесятирічна перерва – у творчості, але не в діяльності для рідного народу. Колись він аґітував земляків-галичан вибрати І. Франка до австрійського парляменту, а згодом сам став депутатом і захисником свого народу. До новель повернувся тільки під час Першої світової війни і революційних подій в Україні, які, певна річ, палко вітав. Як віце-президент Української Національної Ради він брав участь у проголошенні Акта злуки всіх українських земель 22 січня 1919 року у Києві.

„Сини" – одне з оповідань того періоду боротьби за волю. Сюжет простий, а прочитати і не заплакати – неможливо. Старий Максим мав двох синів, Андрія й Івана, обидва загинули за Україну. Ось останні рядки цього твору:

„...Він зварив кулешу, убрав білу сорочку і затих. Потім прикляк до землі і молився:

– А ти, Мати Божа, будь мойов ґаздинев, Ти з своїм сином посередині, а коло Тебе Андрій та Іван по боках... Ти дала сина одного, а я двох".

Вже за його життя літературознавці і критики ставили ім'я В. Стефаника поряд з іменами Гі де Мопасана, Ернеста Гемінгвея, Антона Чехова. То був один з тих переконливих випадків, коли українська література сягала світових вершин. Не дивно, що й Радянська Україна захотіла бути причетною до цієї слави: в 1928 році, саме в час так званої „українізації" уряд у Києві призначив для В. Стефаника довічну персональну пенсію, проте після недовгого національного відродження він відмовився від неї, бо сталінська Москва почала вбивати Україну масовим голодом.

Про всю творчість В. Стефаника можна сказати словами великого німецького філософа Геґеля з приводу музики: „Це почуття, звернене до почуття". А російський письменник Максим Горький висловився про нашого великого новеліста так: „Він писав коротко, сильно і страшно". Більшість новель В. Стефаника тематично і сюжетно стосуються села і його соціяльних проблем – таких тяжких, що навіть дужі характери не давали собі з ними ради. Але цей соціяльний вимір залишається десь між рядками, є тільки приводом до заглиблення в життя, в людську душу. Тому ці новелі й належить до великої літератури. Добре підкреслив це І. Франко: „Та хіба ж Стефаник малює саму нужду селянську? Ні, ті трагедії й драми, які малює Стефаник, мають небагато спільного з економічною нуждою; се трагедії душі, конфлікти та драми, що можуть mutatis mutandis повторитися в душі кожного чоловіка, і власне в тім лежить їх велика суґестивна сила, їх потрясаючий вплив на душу читача".

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Незабутні зустрічі з підпільником ОУН Є. Стаховим

Наприкінці 1980-их років московська газета „Совершенно секретно" на основі відомих на той час документів здійснила дослідження „Молода гвардія – це підпілля чи кримінальна справа?".

Річ у тому, що в 1942 році, невдовзі після окупації німцями Краснодону, стався підпал біржі праці. Юних паліїв одразу ж спіймали. На католицьке Різдво якісь молодики обікрали німецьку вантажівку зі святковими подарунками для німецьких вояків. І знову ж їх спіймали на місцевому базарі.

Відомий російський письменник Олександер Фадеєв з цих двох кримінальних подій (підпалу і крадіжки) роздув дуже велику і високопартійну історію підпільної комсомольської організації „Молода гвардія". Ще й на вимогу Йосифа Сталіна у другій редакції свого роману перелицював 43 розділи, щоб підкреслити керівну ролю більшовицької партії у вигаданій ним історії боротьби учнів міських шкіл з німцями. Уся ж окупація Краснодону тривала всього шість місяців, і ніяка молодь фізично не могла за цей надто короткий термін об'єднатися у якийсь більш-менш серйозний бойовий, а тим паче політичний осередок опору.

Та ще й під орудою комуністів, які насправді усіповтікали, прихопивши з собою значну кількість грошей і коштовностей. Два роки їхній провідник Тупиченко переховувався у Саратові, але був виявлений органами НКВД і страчений.

На догоду владі автор „Молодої гвардії" вдався до підтасувань у суціль вигаданій історії з так званим молодіжним підпіллям. Квартируючи в домі матері Олега Кошового, з удячности змалював її сина як комісара підпільників. А Георгія Сташенка, Серафиму Полянську, Зіну Вирікову, Ольгу Лядську, Ґенадія Почепцова і Віктора Третякевича поробив зрадниками, котрі були засуджені і тільки через 20 років після війни домоглися своєї реабілітації.

Основним зрадником зі злої волі автора в романі виведений, як відомо, Євген Стахович. За прообраз цього персонажу О. Фадєєву послужив підпільник Організації Українських Націоналістів Євген Стахів, з яким я мав щасливу нагоду познайомитися в Україні.

Незважаючи на поважний вік, він реґулярно приїздить з Америки. Кілька днів американський гість провів у Кривому Розі, де під час Другої світової війни діяв ряд створених ним підпільних осередків, зустрівся з громадськістю міста в Тернівському історичному ліцеї.

Є. Стахів пішки сходив всю Україну – від Сяну до Дінця.

Документально встановлено, що до Ворошиловграду (нині – Луганськ), до якого територіяльно відноситься Краснодон, Є. Стахів прибув у серпні 1942 року й одразу ж зумів згуртувати навколо себе людей, які змогли піднятися проти німців. Найактивнішими його сподвижниками стали професор місцевого педагогічного інституту Максим Бернацький, його колеґа з Харківського університету Петро Наконечний та інженер хлібного заводу Іван Павлович.

У своїх листівках, які, до речі, за потреби виходили й російською мовою, підпільники завжди підкреслювали, що воюють за самостійну, демократичну Україну, де всім будуть надані рівні права, не буде ніякої дискримінації.

„Письменник Фадєєв густо перелакував нашу підпільну боротьбу на Донбасі у червоний колір, – обурювався Є. Стахів. – Не школярі, а ми, цілком дорослі, свідомі своїх вчинків люди стали тут на боротьбу з німцями. В природі просто не існувало ніякої „Молодої гвардії".

На завершення зустрічі ветеран визвольних змагань запропонував: „Чи не пом'янемо усіх – і невинно убитих і полеглих за нашу свободу, і тих, хто просто дочасно від нас пішов?".

Я запитав, чи під його французький коньяк можна запропонувати українське сало з П'ятихаток? Він аж стрепенувся радо: „А хіба і справді є сало? Так давайте скоріш його сюди!".

Є. Стахів і в Америці залишився щирим українцем.

В'ячеслав Булава,
П'ятихатки,
Дніпропетровська область

Щиро подякували Іллі Онишкевичу

До статті „Подякували д-рові Р. Ричкові за громадську працю" (ч. 18) вважаю за потрібне додати, що на тому зібранні за дорученням Комітету допомоги Україні я привітав Іллю Онишкевича з його 100-літтям і подякував за фінансову підтримку гуманітарної діяльності комітету.

І. Онишкевич, колишній правник в західній Україні, тепер пенсіонер, щиро жертвує на громадську діяльність, в першу чергу на гуманітарну дількість Комітету допомоги Україні „Приятелі руху". Отримані від нього дотації, разом понад 5,000 дол., призначені на стипендії студентам в Україні, інші шляхетні проєкти.

Присутні на зустрічі дружним співом „Многая літа" щиро подякували 100-літньому заслуженому українському патріотові за його відданість, зрозуміння і фінансову підтримку, що стало прикладом для молодших учасників зустрічі.

Роман Ричок,
Мейплвуд, Ню-Джерзі

Українці висловили обурення діями Президента України В. Януковича

До редакції „Свободи" надійшли листи, заяви та відозви численних українських організацій та окремих громадян, у яких висловлено обурення і незгоду з діями новообраного Президента України Віктора Януковича, котрий на догоду провідникам Росії вдався до акцій на шкоду державі, заперечив геноцид українського народу у 1932-1933 роках, погодився на участь України у святкуваннях сумнівного історичного змісту.

У „Відозві до українського громадянства та до всіх політичних партій, що стоять на позиції збереження Української держави", яку 29 квітня підписали Левко Лук'яненко, Дмитро Павличко, Іван Дзюба, Валерій Шевчук, Мирослав Попович, Юрій Мушкетик, Микола Жулинський та інші українські діячі, говориться:

„Події останнього часу увійдуть чорною сторінкою в історію України. Всупереч Конституції Верховна Рада України схвалила підписану В. Януковичем антидержавну угоду про фактично вічне перебування Чорноморської фльоти Росії в Севастополі. За пільги для купки олігархів, які прагнуть зберегти свої надприбутки, здано територію України. Розпочався неприхований процес зради національних інтересів".

Світовий Конґрес Українців 30 квітня закликав депутатів Верховної Ради України скористатися своїм конституційним правом та оскаржити в Конституційному суді України неконституційність угоди про продовження терміну перебування Чорноморської фльоти на території України та закону про її ратифікацію.

„Україна в небезпеці! Українці – до дії!" – цими словами починається заява Організації Українських націоналістів (бандерівців) від 5 травня з приводу сучасної політичної ситуації. У ній говориться:

„Перші місяці правління президента В. Януковича, уряду та парламентської коаліції показали, що до влади в Україні прийшли політичні сили, які діють проти інтересів українського народу, не здатні захищати незалежність та конкурентоспроможність нашої країни, ґарантувати свободу, права і добробут наших громадян".

Такої ж думки дотримується Об'єднання Українських Націоналістів (державників), котре у зверненні за підписом Павла Дорожинського від 3 травня стверджує, що така ситуація сталася через розпорошеність національно-патріотичних і демокртичних сил України, через сварки між їхніми провідниками.

У зверненні до користувачів інтернету об'єднання „Український віртуальний опір" (Вільне народне об'єднання українців всього світу в мережі інтернет) сказано: „Ми оголошуємо війну ворогам України, закликаємо приєднатись до нашого опору та організувати потужний фронт в мережі інтернет. Ми переходимо до рішучих дій. Досить облесливих слів та вмовлянь. Януковича та його команду у відставку!"

Адреса Українського віртуального опору в інтернеті: http://uvo.sv.ua. Електронна адреса: uvo.invite@gmail.com.

У Зверненні Асоціяції дослідників голодоморів в Україні (почесний голова – Герой України Левко Лук'яненко) з приводу заяви Президента України В. Януковича на засіданні Парляментської Асамблеї Ради Европи 27 квітня заперечення Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні від 28 квітня сказано:

„Публічне та офіційне заперечення історичного факту Голодомору-геноциду українського народу, яке пролунало з уст Президента України В. Януковича, є наругою над пам'яттю мільйонів жертв Голодомору, приниженням гідности Українського народу і є протиправним".

Форум представників громадських організацій та політичних партій Запоріжжя 28 квітня заявив: „Перебування В. Януковича на посаді Президента України створює загрозу для існування України, як держави, створює загрозу для майбутнього всіх громадян України".

Лука Костелина з Чикаґо, коментуючи останні події в Україні, пише до редакції: „Сьогоднішне невдоволення з дій Президента В. Януковича – це нова Помаранчева революція. У 2004 і наступних роках демократично-національна еліта, на жаль, не зуміла використати потенціял, що з великими надіями продемонстрував український народ на Майдані Незалежности, жертвуючи своїм здоров'ям і людськими невигодами в умовах холоду, голоду та матеріяльних витрат. Не було єдности! Сьогодні заіснувала ще більша конечність до об'єднання демократично-національних сил. І це мусить статися, бо, в іншому випадку, третьої нагоди не буде. Треба опрацювати нову стратегію, поповнити лави національно-демократичних сил, а понад усе – закинути чвари, дорікання, самопоборювання. Народ готовий до нової Помаранчевої революції".

Письменник Олег Чорногуз з Києва переслав свого листа до Л. Лук'яненка, у якому він зокрема пише: „За кілька засідань ініціятивної групи, яка наполегливо закликає до єднання українців, я чи не найбільше наслухався критики, лайок і звинувачень у зрадництві Віктора Ющенка. Мене просто дивує така позиція, такі „глибокі переконання", такі заклики „до єднання – згуртованости", через витирання ніг об так само великого українця, який удостоївся такого високого звання не від мене, а від світової громадськості. І поміж усіх національностей світу, там є одне єдине прізвище одного єдиного українця В. Ющенка. Нам кожен крок слід аналізувати і слова зважувати на терезах справедливости, а не бездумно і поспішно осуджувати те, що в історичній перспективі матиме певний, позитив і світлий спомин про минуле нашого часу. І не вина В. Ющенка в тому, що з перших днів його приходу на посаду українського Президента ця подія так не сподобалася Кремлю, що з першого дня його правління він був путіними осуджений на смерть, і не тільки фізіологічну".

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Верифікаційна комісія ствердила повноправність делеґатів на 37-му Конвенцію УНСоюзу

На засіданні Верифікаційної комісії (зліва): Богдана Пужик, Богдан Добощак, Мирон Кузьо, Оксана Козяк, Оксана Лопатинська.
Фото: Рома Гадзевич

ПАРСИПАНІ, Нью-Джерзі. – Верифікаційна комісія на своєму засіданні, що відбулося 7 травня в Головній канцелярії УНСоюзу, перевірила повноправність делеґатів 37-ої звичайної Конвенції УНСоюзу. У засіданні взяли участь члени комісії Богдан Добощак – голова комісії (59-ий Відділ, Наґатук, Конектикат), Оксана Козяк (47-ий Відділ, Бетлегем, Пенсильванія), Мирон Кузьо (277-ий Відділ, Ґладстонбері, Конектикат), Оксана Лопатинська (194-ий Відділ, Ню-Йорк), Богдана Пужик – секретар комісії (325-ий Відділ, Даріен, Конектикат).

Верифікаційна комісія перевірила статус усіх делеґатів відповідно до Статуту УНСоюзу. Усі делеґати є членами УНСоюзу і мають діючі поліси і сплачені вкладки станом на 31 грудня 2009 року.

Працівник Головної канцелярії Ніна Більчук тісно співпрацювала з комісією, допомагаючи перевірити записи і сплачення вкладок. Комісія стверджує, що усі 64 делеґати є повноправними до участи в конвенції цього року.

Богдана Пужик

125-річчя...

(Закінчення зі стор. 1)

ті колишнього пароха церкви о. Данила Трояна, теперішнього пароха о. Степана Білика та інших священиків.

Учасниками святкувань були Сестри-служебниці, учительки парафіяльної початкової школи впродовж її 60-річного існування, Сестри-василіянки та отець-францісканець – парох з сусідньої Римо-католицької церкви Матері Кабріні.

Митрополита хлібом і сіллю привітали діти парафії в українських народних одягах. Хоча ці діти — це вже п'яте і шосте покоління американців українського походження, та традиції свого східного обряду виконують з гордістю.

Митрополит С. Сорока у своїй проповіді підкреслив багаті традиції цієї церковної громади. Він зокрема згадав про значний вклад хорів і оркестр у 125-річне життя парафії.

Два хори підсилювали голоси вірних під час Богослужби: хори з повіту МекАду та містечка Гейзелтон, обидва з місцевого Антрасайт вугільного реґіону.

Митрополит С. Сорока посвятив ікону написану парафіянином іконописцем Вінсентом Чесним. В. Чесний сказав: „Я написав цю ікону з нагоди 125-річчя нашої церкви в Шамокині, щоб вшанувати цю урочисту нагоду. Моєю метою було ілюструвати в цій іконі нашу спадщину і нашу відданість Пресвятій Богородиці. В центрі ікони стоїть свята Діва Марія, яка приймає заклик Господа стати Його посланцем та духовною Матір'ю всім нам".

Автора ікони вшановано за його дар і відданість Церкві та названо його предків, які були причетними до придбання церкви і створення парафії.

У залі Месерс відбувся святковий бенкет, господарем якого був парафіянин Дейвид Калета, поміж промовами і вітаннями пригравала оркестра Віктора Бориса. Колишній парох о. Марко Фесняк у своєму слові відзначив: „ Я був зворушливо здивований своїм почуттям любови до цієї парафії. Від першої хвилини мого побуту тут я знав, що мене перенесено додому".

Іншими промовцями на бенкеті були Митрополит С. Сорока, парох о. С. Білик, який підкреслив, що „ кожна річниця є пам'яттю про тих, які збудували цю церкву, бо їм завдячуємо ким ми є".

Присутнім на ювілейних святкуваннях – Службі Божій та бенкеті був президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, котрий у своєму слові відзначив, що саме в Шамокині 1894 року чотири священики Української Греко-Католицької Церкви висловили думку про потребу організації взаємодопомоги для українських іміґрантів-робітників вугільної індустрії і було засновано Український Народний Союз членами молодої парафії, гаслом якого став клич „У єдності – сила".

С. Качарай зазначив, що „серед тих священиків піонерів був парох Шамокину о. Іван Констанкевич, першим президентом УНС – член української громади Шамокину Теодозій Тальпаш, який з іншими зорганізували 1-ий Відділ УНС св. Андрія".

С. Качарай підкреслив важливу тяглість взаємин УНС з українською громадою Шамокину. „Сьогодні ми схиляємо голови перед тими піонерами з Шамокину, котрим повинні сплатити борг вдячности".

Діти парафії виступили з співом українських і англійських пісень. Дітей обдаровано книжкою для розмалювання постатей, зображених на ювілейній іконі, що її виготовив В. Чесний.

Присутні гості на згадку також отримали копію ювілейної ікони. Згодом буде можна придбати компакт-диск з ювілейних святкувань з розповіддю бродвейського актора Били Корбіча, рідні якого є парафіянами.

Заснована в 1884 році церква Преображення Господнього є другою найстаршою Українською греко-католицькою Церквою у США. Східньоевропейські іміґранти, працюючи в копальнях багатої вуглевої індустрії в околиці Шамокину, спочатку молилися з польськими римо-католиками і словаками, але унікальні релігійні звичаї українців не були сприйнятими.

Згодом львівський Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви вислав о. Івана Волянського як пастиря до церкви у недалекій місцевості Шенандоа, який розпочав місійні відправи у Шамокині.

Невдовзі зібрано гроші на будову церкви у Шамокині, що її 125-річний ювілей святкували парафіяни у квітні.

Митрополит Стефан Сорока в асисті оо. Данила Трояна, Степана Білика та мистця Вінсента Чесного біля нової ікони.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Призначення КУК для Джеймса-Костянтина Темертея і Тараса Залуського

ВІНІПЕҐ, Канада. – 4 травня президент Конґресу Українців Канади (КУК) Павло Ґрод оголосив про призначення Джеймса-Костянтина Темертея головою Консультативної ради КУК. Дж. Темертей буде першим головою ради, яка надає поради щодо стратегії президентові та Раді директорів КУК.

Дж. Темертей є головою Опікунської ради Фонду „Northland Power Income". Раніше він володів і управляв найбільшою в світі приватною мережею крамниць електроніки, займав різні посади в компанії IBM в Канаді та США. Він є активним провідником громадськости і благодійником.

На міжнародному рівні Дж. Темертей відіграв важливу ролю у започаткуванні школи підприємництва Києво-Могилянської академії, де він є головою Консультативної ради.

Джеймс-Костянтин Темертей

Тарас Залуський

Дж. Темертей був головою кампанії зі збору фондів для місії спостерігачів за українськими виборами і надав допомогу 500 спостерігачам під час Помаранчевої революції та президентських виборів 2004 року. Він є меценатом „Дитячої лікарні майбутнього" в Києві.

У 2002-2009 роках Дж. Темертей був головою Ради керівників Королівського музею провінції Онтаріо.

Дж. Темертей отримав багато нагород і серед них – Орден Канади. Він одружений 42 роки з Луїзою-Арканд Темертей і має двох дочок – Меліссу та Лею.

3 травня новим виконавчим директором КУК призначений Тарас Залуський, який відповідатиме за загальне керівництво і управління діяльністю КУК, створення постійного бюра КУК в Оттаві і управління головним бюром КУК у Вініпезі.

Маючи 20-річний досвід праці на найвищому рівні у підприємництві та уряді, Т. Залуський приносить в КУК знання щодо громадської політики.

З 2006 року він був президентом міжнародної консультативної організації з питань громадської політики та людських ресурсів. Він був старшим заступником керівника канадської місії зі спостереження за виборами в Україні в 2004 і 2010 роках. Він одружений з Кетрін Рудик, має дочку Альону.

Конґрес Українців Канади

Загальні річні збори Кредитової кооперативи СУМА

ЙОНКЕРС, Ню-Йорк. – Загальні річні збори Кредитової кооперативи Спілки Української Молоді Америки відбулися 20 березня. Збори відкрив голова кооперативи Володимир Козіцький, який привітав достойних гостей: Владику Павла Хомницького та Владику Василя Лостена, представника Постійного представництва України в ООН Євгена Цимбалюка, голову Централі українських кооператив Америки Богдана Ватраля, голову Світової кооперативної ради Ігоря Ляшка, представників сусідніх українських кредитівок.

Він попросив вшанувати пам'ять померлих, які що протягом року відійшли у вічність, зокрема почесного члена дирекції, співзасновника та довголітнього касира Святослава Коцибалу та члена Контрольної комісії Василя Лучкова. Владика П. Хомницький почав збори молитвою.

Першим звітував про загальний стан кредитівки В. Козіцький, котрий на закінчення звіту подякував всім членам дирекції, співпрацівникам та всім членам за довіру протягом 45 років та вирішив зняти свою кандидатуру, щоб дати змогу проявити себе молодшим людям.

Наступним звітував скарбник-управитель Ігор Макаренко. За Кредитну комісію звітував її голова Мирон Дашко, від Контрольної комісії – голова Іван Оліярчик.

Учасників зборів привітали Владика П. Хомницький, Є. Цимбалюк, І. Ляшок, від Кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку – президент Богдан Курчак, від Української Національної кредитової кооперативи – голова Христина Балко, від Кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Джерзі – д-р Костянтин Ваньо.

Привіт від Генерального консульства України в Ню-Йорку зачитав В. Козіцький. Б. Ватраль подякував В. Козіцькому та вручив йому грамоту за віддану довголітню працю. Цього року також закінчили свою каденцію члени дирекції Ігор Макаренко, Стефан Шульган, член Кредитної комісії Петро Барна.

Номінаційна комісія – Андрій Горбачевський, Іван Куземчак та Марійка Шматолоха – запропонувала обрати головою дирекції адвоката Романа Козіцького.

Владика П. Хомницький запропонував обрати В. Козіцького почесним головою дирекції. Внесок був підтриманий довгими оплесками.

Збори закінчив молитвою Владика В. Лостен.

На першому засіданні дирекція розподілила посади: голова – А. Горбачевський, перший заступник – С. Шульган, другий заступник – Стефан Капітула, скарбник-управитель – І. Макаренко, секретар – Любомир Щур, члени – Андрій Бурчак, І. Оліярчик, Ярослав Кіцюк молодший та Роман Козіцький.

Кредитна комісія: голова – Мирон Дашко, члени – Петро Барна, Всеволод Миколайський, Ярослав Гац і Петро Муль.

Контрольна комісія: голова – І. Оліярчик, члени – Леся Щур та Тиміш Ганкевич.

Володимир Козіцький

Льотерія Кредитівки „Самопоміч" для школярів

Марія Колодій з ученицями (зліва) Анною Рідкодім і Мариною Чумою під час нагородження у Філядельфії. Фото: Андрея Жаровська

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Українська Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч" у вересні 2009 року створила ощадну програму для учнів „Нашої української школи" Філядельфії і Школи українознавства у Трентоні, котра дає можливість школі отримати фонди на свої потреби.

Учні реґулярно складають депозити на свої особисті ощадні рахунки. Перші 100 зареєстрованих учнів в школах отримали від Кредитівки наплечник із шкільними приладдями. Діти, які беруть участь в програмі, автоматично є учасниками льотерії електронних приладів. Льотерія для учнів Філядельфії відбудеться 5 червня.

Перша така льотерія відбулася 9 січня під час Різдвяної програми в Українському освітньо-культурному центрі. Головний управитель Галина Келер і голова Ради директорів Маруся Колодій оголосили переможців. Нагороди дістали Марина Чума, Петро Кондрат, Олена Михайлюк, Анна Рідкодім, Ірина Кондрат. Дві вчительки також отримали нагороди за те, що в їхніх клясах найбільше дітей беруть участь в ощадній програмі.

У Трентоні перша льотерія відбулася теж 9 січня. Г. Келер і директор школи Петро Терещук вручили нагороди Тарасові Федашеві, Тарасові Михайлишинові, Мар'янові Попикові.

Андрея Жаровська

Колекцію фалеристики передано Українському Національному Музеєві

ЧИКАҐО. – В унікальній приватній збірці нагород та відзнак, яку Юрій-Лукіян Сас-Подлуський передав Українському Національному Музеєві, він взберіг багатющу фалеристичну спадщину періоду визвольних змагань українців.

Д-р Ю.-Л. Сас-Подлуського – один з найвідоміших фалеристів у світі, лікар-радіолог, професор, військовий значковий Українського Вільного Козацтва (УВК), генеральний осавул відділу нумізматики і козацької геральдики Генеральної управи УВК, почесний президент Американського нумізматичного товариства, меценат Українського Національного Музею в Чикаґо. Він вільно володіє п’ятьма мовами, походить з князівського роду.

Колекція д-ра Ю.-Л. Сас-Подлуського вважається однією з найбільших у світі.

Його захоплення сягає корінням у далеке дитинство у Перемишлі, коли вчителька подарувала учневі перші відзнаки. В основу його української фалеристичної колекції лягла збірка відзнак Українських Січових Стрільців (УСС), яка належала родичеві Ю.-Л. Сас-Подлуського, підхорунжому УСС Мирославові Талпашеві.

Активна пошукова праця дозоволила Ю.-Л. Сас-Подлуському познайомитись та підтримувати дружні стосунки з видатними історичними особами. Серед них були генерал-хорунжий армії Української Народної Республіки (УНР) Олександер Загродський, який був останнім головою Орденської ради лицарів Залізного Хреста, Микола Битинський – відомий український діяч, художник, який є автором проєкту Хреста (ордена) Симона Петлюри, секретар Капітули Залізного Хреста Іван Вінник, заступник голови Центрального проводу Братства Карпатських Січовиків полковник-інженер Антін Кущинський, генерал Української Національної Армії Павло Шандрук та багато інших.

На обкладинці журналу „The Medal Collector“ – генерал Армії Української Народної Республіки Олександер Загродський.

У 1963 році д-р Ю.-Л. Сас-Подлуський уперше представив на виставці експозицію „Народи у бою проти комунізму“ – українські нагороди, шапкові відзнаки та кокарди, відзнаки українських комбатантських організацій.

За цю тематичну виставку він отримав першу нагороду – велику золоту медалю.

Після цього було ще 35 почесних нагород. Тоді ж Ю.-Л. Сас-Подлуський підготував цикл статей англійською мовою для американського журналу „The Medal Collector“, де вперше подав вичерпну інформацію про нагороди, описав найважливіші події доби визвольної боротьби. На одній з обкладинок журналу було розміщено фотографії генерала О. Загродського. У цьому ж таки журналі започатковано розділ „Нагороди України“.

Завдяки подарункові унікальної колекції української фалеристики, зброї та однострoїв в Українському Національному Музеєві відкрито постійно діючу експозицію „Україна – Козацька держава“ та, мабуть, найбільшу у світі експозицію, присвячену збройній боротьбі за незалежність України у минулому сторіччі.

Олександер Мельник,
Київ

Д-р Юрій-Лукіян Сас-Подлуський поряд зі своєю унікальною колекцією, переданою Українському Національному Музеєві в Чикаґо.

Фото: Олександер Мельник

Перше причастя в парафії свмч. Йосафата в Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 18 років тому парафія свмч. Йосафата святкувала торжество першого Святого причастя. Відтоді щорічно учні другої кляси школи свмч. Йосафата продовжують цю традицію. Парафіяльні святкування відбулися знову 2 травня. Христина та Юстина Білецькі, Анастасія Блощинська, Орест та Олекса Лужецькі, які успішно завершили курс катехитичного приготування, були в центрі уваги та молитовної підтримки парафіян. Урочисто прибрала церкву директорка школи Христина МекІнтайер.

Літургія, що її відслужили парох о. Ігор Блощинський та о. Тарас Свірчук, розпочалась процесією дітей та першою сповіддю. Виголошуючи Слово Боже, о. Т. Свірчук закликав дітей та батьків пам’ятати та плекати у своїх серцях радість та відчуття безмежного Божого милосердя, які переповнили цей день. Хлопчики та дівчатка задеклямували вірші про Божу любов, родину та Україну.

Діти, що приступили до сповіді та причастя, в оточенні отців, батьків та парафіян (зліва перший ряд): Олекса і Орест Лужецькі, (другий ряд: Христина Білецька, Юстина Білецька та Анастасія Блощинська.

Фото: Стефан Фартушок

У вітальному слові до винуватців урочистости о. І. Блощинський побажав їм рости на радість батькам і від імени усіх парафіян та Апостольства Молитви вручив дітям пам’ятні посвідки та подарунки. Роман Дубенко подякував катехитці Ірині Іванкович-Блощинській за приготування учнів до цієї важливої події у їхньому житті, а усі присутні гучним многоліттям завершили молитовну частину святкувань.

Відтак, у парафіяльній залі гості та парафіяни продовжили урочистість за смачним обідом, що його спонзорували батьки дітей та Апостольство Молитви. У вітальному слові до присутніх Р. Дубенко наголосив на особливості цих святкувань, подякував парафіянам та гостям за участь у цій події та запросив усіх до участи у наступних сесіях програми „Покоління віри“. Молитвою та благословенням о. Т. Свірчук запросив присутніх розділити з дітьми радість.

Із подячним словом до гостей звернувся Григорій Лужецький, який подякував отцям за першу сповідь дітей, І. Іванкович-Блощинській – за терпляче приготування до цієї події, усім членам Апостольства Молитви – за обід. Діти вручили квіти своїй катехитці двоповерховий торт, що його майстерно виготовила Галина Рискальчик. Парафіяльний фотограф Стефан Фартушок був до послуг родин та дітей, які того дня були в особливому настрої.

Ірина Іванкович-Блощинська

Українську капелю бандуристів ім. Т. Шевченка очолив Богдан Герявенко

Українська капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка.

ВОРЕН, Мишиґен. – На своїй щодворічній нараді, що відбулася 1 травня, члени Української капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка обрали Богдана Герявенка своїм восьмим, від 1949 року, дириґентом у Північній Америці.

У грудні 2009 року управа капелі призначила комітет з пошуку дириґента, який очолив Ігор Кушнір. Було виявлено низку висококфахових кандидатів, які були запрошені для участі в робочій нараді з повним концертовим складом капелі. Б. Герявенко здобув музичну освіту у Львівському музично-педагогічному училищі, де отримав диплом з відзнакою. Опісля оволодів фахом хормайстера у Львівській державній консерваторії, де продовжив навчання з оперно-симфонічного дириґування під керівництвом відомого композитора й дириґента Миколи Колесси.

Перед виїздом до США Б. Герявенко був головним хормайстром Львівського театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької. Одним з найзначніших його досягнень була праця над прем'єрою опери „Мойсей" Мирослава Скорика, яка дебютувала у 2001 році.

Б. Герявенко є визнаним майстром духовної музики. Його виконавський досвід був оцінений в Болгарії, Лівані, Німеччині, Австрії, Польщі й США. Тепер Б. Герявенко мешкає зі своєю родиною в Чикаґо.

Головою управи капелі на шостий термін переобрано Анатолія Мургу, якй вступив до капелі 1992 року, маючи 14 років. З 2000 року він очолював управу під час концертів в Україні, Англії, Франції, Німеччині, Австрії, Канаді та США.

Серед новообраних членів управи – перший віце-президент Роман Белей, другий віце-президент Іван Китастий, писар Богдан Прийма, скарбник Володимир Мурга, архівник Ігор Стасюк, староста Богдан Скляренко, члени І. Кушнір, Андрій Скляренко, Джеф Смолило та Володимир Брехун.

Капеля бандуристів на своїй нараді також привітала нових членів, які стали кандидатами на вступ. Протягом двох років вони повинні відповідати мистецьким вимогам, установленим мистецькою радою капелі. Кляса 2010 року включає Маркіяна Ґовду з Едмонтону, Дж. Смолила й Олександра Лиса з Клівленду, Адріяна Квітковського і Йосипа Тобянського з Дітройту.

Українська капеля бандуристів ім. Т. Шевченка незабаром оголосить свої концертові й турові пляни на 2011 рік під керівництвом Б. Герявенка. За останніми новинами та додатковою інформацію завітайте до www.bandura.org.

Анатолій Мурга

Відбулось засідання дирекції Фундації „Ценко – добро творити"

ЕЛКИНС-ПАРК, Пенсильванія. – 30 квітня в Домі св. Софії відбулось засідання дирекції Фундації „Ценко – добро творити" під головуванням д-ра Ореста Гаврилюка.

Фундація, яку заснували Микола та Володимира Ценки, має на меті збереження української молоді в діяспорі та підтримку Пласту – (Лісович) з уваги на те, що М. Ценко був великим ентузіястом цієї організації. Фундація довгі роки підтримує різні добродійні цілі в діяспорі і Україні.

На засіданні обрано заступником голови Ірму Костик, а секретарем – закордонного члена Національної Академії Наук України Леоніда Рудницького.

У ході нарад розподілено дотації на 2010 рік. Відтак, 3.000 дол. асиґновано на користь пластового таборумузею „Сокіл" біля села Гриньків в Україні, яке колись було посілістю Митрополита Андрея Шептицького; 600 дол. призначено на придбання навчальних посібників українською мовою для школи свмч. Йосафата у Філядельфії, яка є єдиною українською школою в цій околиці.

Фундація „Ценко – добро творити" є однією з 10 фундацій, що діють при Товаристві „Свята Софія" в США.

Пресова служба Товариства „Свята Софія"

„Нова хвиля"...

(Закінчення зі стор. 5)

Окрім економічних чинників, на характер еміґрації суттєво впливають соціяльно-психологічні фактори: відсутність умов для самореалізації; політична нестабільність в країні; загроза воєнного конфлікту або й війни; низький рівень особистої безпеки життя; релігійні конфлікти; корупція і т. п., та об'єктивні умови, що спонукають до еміґрації: реалізація Статті 13 Декларації Прав Людини; лібералізація умов перетину державного кордону; можливості леґального чи нелеґального працевлаштування в країнах Центральної і Західньої Европи, Північної та Південної Америки; включення України (1994) до списку країн-учасниць іміґраційної льотереї США „Зелена карта".

Якщо економічні фактори є об'єктивним чинником впливу на людей і спонукають їх до різних дій, спрямованих на забезпечення свого існування, то міґраційні мотивації мають суб'єктивний характер і стосуються вищих рівнів мотивацій людини.

У серпні 2008 року було проведено анкетування осіб, що приїхали до США з України в період 1990 – 2008 років.

Опитування проводилося в містах компактного проживання нових іміґрантів, зокрема в Ню-Йорку, Стемфорді, Клівленді, Дітройті, Чикаґо, Вашінґтоні, Монро.

Анкета складалася з двох груп питань: перша – демографічна характеристика іміґрантів, друга – оцінка стану умов життя та рівня освітньо-професійних досягнень в Україні і США.

Опитування проводилося з метою вивчення умов життя респондентів в Україні та в США на основі оцінки сукупних показників та суб'єктивного визначення рейтинґу рівня життя.

Аналіза результатів опитування показала, що існує кореляція між показниками статево-вікової структури респондентів з відповідними показниками населення України та усіх іміґрантів, що прибули до США.

Отже, результати цього опитування є соціологічним зрізом, який можна вважати відображенням загального образу іміґрантів „четвертої хвилі".

93.4 відс. новоприбулих – це люди у працездатному віці. Найчисельнішими є вікові групи: 21-30 років – 20.7 відс.; 31-40 років – 35.5 відс.; 41-50 років – 28.9 відс.

З точки зору економіки – це найбільш продуктивна частина трудових ресурсів держави, яка практично втрачена для України, але для США загалом і, в даному випадку, для української громади в Америці – це неабияке надбання.

75 відс. новоприбулих одружені і приблизно стільки ж мають дітей. Понад 80 відс. дітей проживають з батьками у США, 53 відс. – це діти у віці до 12 років. Ці показники заперечують твердження про „заробітчанство", бо на тимчасові роботи з метою заробления грошей сім'ями не еміґрують. Інший показник також заперечує устійнене твердження, що люди еміґрують через безробіття (яке, безумовно, є і, звичайно, впливає на рішення про еміґрацію з метою пошуку праці і заробітку). За результатами опитування виявилося, що 13.2 відс. були безробітними на момент виїзду з України, 4.1 відс. займалися домашнім господарством і 5.8 відс. не відповіли на запитання про місце праці. Водночас 55.4 відс. – працювали за фахом, а інші були державними службовцями, студентами, військовими або займалися підприємницькою діяльністю.

„Четверта хвиля" різко відрізняється від усіх попередніх „хвиль" за рівнем освіти і динамікою входження в американське суспільство: 62.8 відс. - мають вищу освіту, яку здобули в Україні, а 40 відс. новоприбулих здобули вищу та професійну освіту вже в Америці, в т. ч.: 24 відс. навчалися в університетах.

Проте, далеко не всім, а для іміґрантів це особливо трудно, вдається знайти працю за фахом. За результатами опитування, 16.5 відс. респондентів працюють за фахом, набутим в Україні, і 22.3 відс. – за фахом, набутим у США. Якщо взяти до уваги, що 7.4 відс. відкрили своє підприємство, то сумарний показник професійної зайнятости становитиме 46.2 відс., що є цілком позитивним результатом. Та, на жаль, друга частина іміґрантів, а це – 45.5 відс., працює не за фахом.

Рівень зростання матеріяльного добробуту серед іміґрантів „четвертої хвилі" є також вражаючим. Понад 35 відс. з числа опитаних вже мають власні будинки, кооперативи або кондомініюми (різновид кооперативної власности) але 55 відс. – винаймають помешкання. У той час, коли в Україні, з числа респондентів, всього 8.3 відс. винаймали помешкання і 2.5 відс. проживали в гуртожитках, інші ж мають в Україні власні будинки, власні або кооперативні квартири. Отже, можна зробити припущення, що тільки 10.8 відс. опитаних, приймаючи рішення про еміґрацію, могли б назвати відсутність житлових умов в Україні як першопричину.

У цій публікації представлено тільки деякі результати проведеного опитування, які, на думку автора, могли бути основними факторами мотивації респондентів у прийнятті рішення еміґрувати.

В анкеті не було прямого питання про причину еміґрації з України, натомість було запропоновано оцінити рівень свого життя в Україні та США за шкалою від 1 до 10, де 1 – це найнижча оцінка рівня життя, а 10 – найвища.

Відповіді на це питання дають можливість зрозуміти внутрішній стан іміґрантів і можливість побачити, яка частина респондентів змогла задовольнити свої потреби і досягти рівня своїх сподівань внаслідок іміґрації до США, а яка частина залишилася розчарованою. Неґативна оцінка рівня життя може залежати не тільки і не стільки від матеріяльного, але й від морально-психологічного стану респондентів.

Отже, 46 відс. опитаних оцінили рівень свого життя в Україні вищим, ніж у США, а 37.2 відс. вважають, що їх рівень життя є вищим у США.

Таким чином, результати опитування про матеріяльний достаток, соціяльний статусу (освіта і праця за фахом) та порівняльна оцінка рівня життя респондентів в Україні і в США ставлять під сумнів устійнене твердження, що економічний фактор („заробітчанство") є домінуючим для мотивації рішення на користь іміґрації до США.

Сам факт, що 80 відс. іміґрантів приїхали до США сім'ями, 35.5 відс. стали власниками нерухомости, 38.8 відс. працюють за фахом, набутим в Україні, а 24 відс. здобули вищу американську освіту – свідчить про те, що ця частина громадян України іміґрувала до США з метою облаштування нового життя.

Але той факт, що 45.5 відс., що працюють не за фахом, а 48.8 відс., що оцінюють рівень свого життя в США низьким, вказує на складний процес адаптації в новому суспільно-економічному середовищі.

Питання, які були включені до анкети про оцінку рівня матеріяльного достатку, ступеня самореалізації та оцінки рівня умов життя життя базуються на „теорії потреб Михайла Туган-Барановського" та „теорії сподівань Віктора Врума (Victor Vroom)". Потреби і сподівання людини формують її мотиваційну поведінку в нашому випадку – мотивацію до еміґрації.

Аналіза результатів опитування показує, що частина респондентів досягла рівня своїх потреб і сподівань, а частина з них не досягла поставленої мети або рівень їх сподівань був завищеним. Окрім того, входження в нове середовище викликає значні морально-психологічні труднощі, а економічні зміщуються на другий плян. Тому навіть за умови швидкого зростання матеріяльного достатку частина опитаних, а відповідно і пропорційна частина усієї іміґрації, оцінює рівень свого життя в США нижчим, ніж в Україні.

„Економічний фактор" як причина, що спонукає до еміґрації, є тільки зовнішнім об'єктивним чинником формування мотивації людини, спрямованим на задоволення фізіологічних потреб, а суб'єктивним чинником є те, що виходять за межі фізіологічних потреб і належать до вищого рівня мотивацій людини.

„Чевверта хвиля" іміґрації українців до США не має чітко окресленого міґраційного періоду. Є тільки означеним початок. Беручи до уваги, що Україна залишається учасником розигри іміґраційної візи США „Зелена карта", і те, що на цей час ми спостерігаємо зростання двох категорій нових іміґрантів за статусом „воз'єднання родини" („батьки до дітей" і „діти до батьків") можна без будь-яких застережень стверджувати, що процес іміґрації з України до США буде довготривалим і багаточисельним.

Зростання чисельности української громади в США за рахунок нових іміґрантів з України має важливе значення на продовження і розширення діяльности українських інституцій, створених попередніми іміґраційними хвилями. А позитивні приклади діяльности „четвертої хвилі" можуть стати одним з важливих чинників впливу на формування позитивного образу України у світі.

Сестрицтво готується до 100-річчя

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Готуючись до 100-річчя Сестрицтва чину св. Василія Великого, яке буде відзначене 1911 року, сестри збирають спогади людей, чиє життя тісно переплетене з Сестрицтвом. Якщо маєте спогади, фотографії або інші пам'ятки, поділіться ними для опублікування в присвяченому 100-річчю відеофільмі.

Спогади хотілося б записати на диски або плівку. Ці матеріяли збирає Сестра Дорота-Анна Бусовська. Адреса: Sister Dorothy Ann Busowski, OSBM, 710 Fox Chase Rd., Fox Chase Manor, PA 19046. Тел: (215)379-3998 дод. 35. Електронна адреса: dabusowski@stbasils.com. Також можна звернутися до Сестри Анни Ляшок на тел.: (412) 260-1607 або електронною поштою: srannl@aol.com.

Сестрицтво чину св. Василія Великого є міжнародною релігійною спільнотою. Вони відповідають на сьогоднішні потреби людей в освіті, духовному проводі, євангелізації і співпраці мирян. Сторінка в інтернеті: www.stbasils.com.

Сестра Дорота-Анна Бусовська

Микола Яремко і Сестра Анна Ляшок під час фільмування спогадів колишніх студентів в Дженкінтавні, Пенсильванія.

Самвидав – це важлива частина історії

КИЇВ. – 26 березня у „Смолоскипі" відбулася презентація книги-дослідження Олеся Обертаса „Український самвидав", присвяченої нелеґальним і напівлеґальним публікаціям антитоталітарного опору 1960-1972 років.

Це перша спроба узагальнити самвидавний досвід шістдесятників. Як відзначив у своєму виступі директор видавництва „Смолоскип" Ростислав Семків, „книга продовжує серію досліджень молодих учених, оскільки самвидав був дуже цікавим явищем української культури. З одного боку, він засвідчив, що в ті роки в нашій країні вже виникли механізми спротиву радянській системі, але й показує, наскільки слабким ще був цей спротив".

Голова видавництва Осип Зінкевич пригадав ті роки, коли мав справу з самвидавом, будучи по той бік „залізної завіси". „Коли до нас, за кордон, приходив самвидав з України, ми знали, що робити, – передавали ці матеріали еміґраційній українській пресі, на радіо „Свобода", в західні засоби масової інформації, робили все, щоб якомога більше людей дізналися про порушення людських і національних прав в Україні".

На презентації виступили дослідник і колекціонер самвидаву Вахтанг Кіпіані, критик Юрій Зайцев, колишні політв'язні Євген Сверстюк, Василь Овсієнко та Олесь Шевченко, колишній радянський дипломат Володимир Чорний, поет Олекса Різників, працівник Інституту літератури Микола Сулима, голова видавництва „Смолоскип" О. Зінкевич та інші.

Обкладинка книжки Олеся Обертаса „Український самвидав."

Олег Коцарев

На презентації книжки: (зліва) Олесь Обертас, Євген Сверстюк, Осип Зінкевич.

Вручено премію ім. Олени Пчілки

КИЇВ. – У Національному музеї літератури України 22 квітня відбулося щорічне свято – Всеукраїнський тиждень дитячої книжки. Це свято збіглося з проведенням Дня „Веселки" – видавництва дитячих книжок, якому надано статус Національного видавництва дитячої літератури.

Урочисту подію відкрив після виступу дитячого фолкльорного ансамблю „Зернятко" директор видавництва, лавреат Державної премії ім. Тараса Шевченка, відомий український письменник Ярема Гоян. Поряд з ним були академік Петро Кононенко та проф. Анатолій Мокренко, удостоєні літературно-мистецької премії ім. Олени Пчілки.

Урочисту промову Я. Гоян присвятив Анатолієві Мокренкові – видатному українському співакові, народному артистові України, лавреатові Державної премії України ім. Т. Шевченка та Державної премії Грузії ім. Захара Паліашвілі, який нагороджений за високохудожні автобіографічні твори для дітей та юнацтва.

А. Мокренко – активний громадський діяч, один із фундаторів Товариства української мови ім. Т. Шевченка, член Національної ради Конґресу української інтеліґенції, член президії товариства „Україна", професор Музичної академії ім. Петра Чайковського.

Під бурхливі оплески присутніх Я. Гоян вручив А. Мокренкові диплом та медалю з зображенням О. Пчілки.

У подячному слові А. Мокренко заявив, що повсякчас працюватиме для майбутнього України.

Я. Гоян показав присутнім фоліянт П. Кононенка – книжку „Голоси в пустелі" і розповів про П. Кононенка – видатного українського ученого і громадського діяча, академіка Української Вільної Академії Наук у США, лавреата премій Олександра Білецького, Ярослава Мудрого, Володимира Великого, Івана Огієнка, кавалера Міжнародної премії ім. Йогана-Ґотфріда Гердера. До книжки „Голоси у пустелі" увійшли феєрична трагедія „Марія на Голгофі", поема-симфонія „Слово-Серце-Сонце", драматична поема „Голоси в пустелі", цикли віршів „Пам'яті матері – святої Павлини".

Академік П. Кононенко – поет, прозаїк, драматург, літературознавець, професор, доктор філології, автор понад 700 статтей, 36 монографій, вихователь багатьох поколінь творчої молоді. Він – засновник і директор Національного науково-дослідного інституту українознавства, президент Міжнародної асоціяції „Україна і світове українство".

Я. Гоян вручив П. Кононенкові диплом лавреата та медалю премії О. Пчілки.

У слові-подяці д-р П. Кононенко розповів присутнім про творчу працю Національної науково-дослідної інституції, яка провадить велику роботу серед учнівської, студентської молоді, українського вчительства, щоб підносити національну свідомість українства не лише в межах України, але й у середовищі української діяспори, що нині оселилася практично на всіх континентах нашої плянети – в Европі, Азії, Австралії, Африці і, мабуть, чи не найбільше українців проживає у Північній та Південній Америці, у багатьох пострадянських країнах.

П. Кононенко висловив щиру вдячність творчому колективу „веселківців" за ту високу оцінку, якою вони відзначили його літературну творчість за останній період.

З найщирішими побажаннями творчих успіхів лауреатам П. Кононенкові та А. Мокренкові виступили Анатолій Качан, Василь Василашко, Вадим Пепа, Ірена Бойко, Валентин Ціпко та інші.

Іван Пасемко

Форум на честь Пилипа Орлика

ЗАПОРІЖЖЯ. – 28 квітня в актовій залі місцевого коледжу зібралися „просвітяни", представники вищих навчальних закладів, громадських організацій та політичних партій Запоріжжя, щоб згадати добрим словом видатного сина українського народу Пилипа Орлика, якого було обрано на Гетьмана України 300 років тому.

На козацькій раді у Бендерах 5 квітня 1710 року одночасно з його обранням була прийнята Конституція, в якій вперше в історії було визнано правову форму існування козацької держави. Україна проголошувалася незалежною державою.

Промовці наголошували, що Україну необхідно повернути в правове русло, висловлювали занепокоєння з приводу трагічних подій, які відбуваються в Україні з часу обрання Президентом України Віктора Януковича.

На форумі було прийнято звернення до українців „Україна в небезпеці", щодо зради Президентом В. Януковичем національних інтересів України, порушення Конституції України та закону України „Про визнання Голодомору геноцидом українського народу". Вирішено створити координаційну раду для узгодження дій з організаційним комітетом у Києві та скликання Всенародних конституційних зборів, а також Запорізький обласний комітет захисту України та Конституції.

Прес-служба „Просвіти"

Вшанували пам'ять жертв і героїв

Група учасників насадження Алеї Героїв у Лохвиці.

ЛОХВИЦЯ, Полтавська область. – 16 квітня члени Всеукрїнського об'єднання „Свобода" посадили поблизу автошляху Київ–Білгород кілька десятків кущів червоної калини, символу боротьби української нації за своє національне визволення та державну незалежність. А 22 квітня члени „Свободи" посадили великий кущ червоної калини поряд з Пам'ятним знаком українцям-жертвам Голодоморів та політичних репресій.

Олександер Панченко

Гурби – біль втрат і слава повстанців

ГУРБИ, Рівненська область. – Сонце вже хилилося до обрію, коли учасники засідання Ради Всеукраїнської громадської організації „Товариство відродження української нації", створеної в Рівному, прибули до урочища Гурби, на місце найбільшого за всю історію Другої світової війни бою між частинами Української Повстанської Армії та військами НКВД.

Для проведення Кременецької акції наприкінці квітня 1944 року частини НКВД були підсилені підрозділами авіації, артилерії, бронетехнікою, танками та піхотою реґулярної армії.

Успішні для УПА бої сталися 3 квітня під Мощаницею, 10 квітня – в селі Обгові, 14 квітня – у Ляшівці. Але військо поступово оточували повстанців, відтісняло їх до Гурбенського лісу. Вирішальний бій розпочався 24 квітня і тривав увесь день безперервно. Уночі повстанці прорвалися з ворожого оточення в Суразькі ліси, а головні сили пішли на Полісся. У ті трагічні квітневі дні основний тягар битви випав на групу під командою „Енея" – Петра Олійника.

Воякам НКВД не вдалося вибити повстанців з оборонних позицій і витіснити з лісового масиву на відкритий простір. Єдине, що наповнило невимовним смутком повстанців, – сотні жертв серед цивільного населення.

26 квітня місце пекельного бою зустріло нас тишею і білим рястом, що встеляв увесь ліс. До нас підійшов настоятель Свято-Воскресенського чоловічого монастиря на Повстанських могилах о. Нифонт. „Ви бачите, що коїться зараз в Україні, – говорив священик. – Добре, що хоч Пантеон встигли спорудити, почали будівництво монастиря. Я у монастирі один… Добре, що я колишній будівельник, все можу робити власноруч".

У криптах монастиря є поки-що лише 32 труни з рештками повстанців, хоча перша черга розрахована на 120 домовин. Ми помолилися за душі полеглих. У світлі мерехтливих свічок скромного храму плакали суворі зображення святих. Напевне і вони сумували за полеглими повстанцями.

Олександер Вівчарик

Пантеон Героїв Гурбів.

Біля пам'ятника полеглим за волю України ієромонах о. Нифонт – єдиний чернець Свято-Воскресенського монастиря – молиться за душі полеглих повстанців. Фото: Олександер Вівчарик

1-4 травня у лісі між Антонівцями та Гурбами Молодіжний Націоналістичний Конґрес та громадсько-політичне об'єднання „Українська справа" в пам'ять бою Української Повстанської Армії провели теренову гру: два курені, розділені на чоти і рої ,мали завдання захопити прапор супротивника. Фото: Євген Цимбалюк

EQUAL HOUSING
OPPORTUNITY

ЦІКАВЕ І ПРИЄМНЕ

Кожне село має свій рушник

Давнє ремесло майстерно опановують сучасниці.

МЛИНІВ, Рівненська область. – У Млинівському районі усі села заповзялися вишити як своєрідну візитівку рушник, де між барвами належало лягти на полотно назві населеного пункту. Презентація цих диво-рушників відбулася у районному центрі дозвілля. Млинівський район став першим в Україні, де кожне село (а їх 90) має власну вишивану візитівку.

Ініціатор акції, завідуюча відділом районної ради Світлана Король розповіла: „Масовість перевершила усі наші сподівання. У кожен вишитий рушник вкладено частинку душі".

„У нашій сільській раді навіть своєрідний конкурс виник – кому довірити вишивання рушників, – продовжує розмову Острожецький сільський голова Олег Пархомей. – Довірили досвідченим майстриням Жанні Білоус та Надії Цилюрик. Одна відтворювала на полотні село Острожець, інша – село Залав'я".

Євген Цимбалюк

Вітаємо молоде подружжя

Юрія Стельмаха і Юлію Каплун

Благословляєм, любі діти, на щастя, злагоду в житті!
Кохання цінувати вмійте, людську повагу, доброту.
Від нині все діліть надвоє: і сум, і радість, і сльозу,
Красу вишневого прибою і листопадову росу.
Хай Вас веселка обіймає, калина туляться до щік,
Хай світлу долю провіщає барвистий вишитий рушник.
За днями дні будуть сплітати життя подружнього вінок,
Хай Вам дарує Діва-Мати здорових, гарних діточок!

З любов'ю – батьки, родина, друзі і знайомі.

На Дніпрі у літню пору...

Фото: Олександер Костирко

НА ВЕСЕЛІЙ НОТІ

Про аспірину і ґудзика...

А все це почалося з того, що я дістав корч у нозі. Крутило і боліло, аж доки жінка не тицьнула мені аспірину: „Візьми, вгамує тобі біль". І справді, біль відійшов, і я жінку аж поцілував. Жінки таки багато знають.

Ще коли „Свобода" була щоденником, я завважив, як часто у щоденних посмертних оголошеннях були секретарі відділів Українського Народного Союзу. Пізніше, коли „Свобода" стала тижневиком, секретарі вмирали вже не так часто. А що я хотів довго жити, то постановив, що стати секретарем мене ніколи й ніхто не намовить. Мене навіть дивувало, чому ці сумні вістки були взагалі поміщені, Мовляв, коли станете секретарем, то про вас гарно напишемо. Чи це не залякування? Чи це було на добро УНСоюзові?

Отакі думки літали мені в голові, коли я їхав на 36-ту Конвенцію УНСоюзу на Союзівці. Так, ви вгадали. Наш відділ вибрав мене секретарем і надав мені честь репрезентувати його на Конвенції.

Їхав разом з жінкою. Я керував. Кажуть, що за кожною жінкою криється добрий чоловік. Чи може навпаки, вже не пам'ятаю... В нашій родині я, так би мовити, є тільки фінансовим референтом, натомість жінка є культурним референтом та всебічним знавцем. На такий титул жінка собі заслужила. Вона завжди знайде про що поговорити, для неї теми ніколи не бракує. Навіть при сповіді не раз бувало, що священик прощав гріхи їй два-три рази, доки вона виходила зі сповідальниці.

В дорогу ми вирушили ще перед світанком. З собою взяли традиційний термос гарячої кави, канапки зі шницелем і помідором, та й ще, традиційно, зелений виноград.

Перед виїздом жінка провела зі мною короткий курс доброї поведінки, щоб я часом „дурниць не ляпав", голосно не сміявся, не засинав при столі, вдавав зацікавленого та час від часу признавав іншим рацію.

Не забула жінка й про аспірину. Тицьнула мені фляшку: „Маєш, сховай собі до кишені, щоб мав на всякий випадок". Та як мені ходити з фляшкою? Сховав я одну пігулку в кишеню жакету, фляшку лишив, а жінку поцілував за те, що так про мене дбала.

Дорогою жінка оповідала про все нове, що почула в неділю у церкві при каві, а я потакував, час від часу додавав своє зацікавлення („Та що ти кажеш?") і поглядав на яструбів, які кружляли над шляхом. Їхав і дрімав.

І тут раптом голосний гудок автомобіля привів мене до притомності. Минала нас бльондинка у дуже гарному авті. Авто рожеве, конвертовне. А що дах був згорнутий, можна було оглянути водія. Дівчина мала рожеві губи, золотоволосий хвостик і рожеві сонцезахисні окуляри. Я нагнувся ближче до вікна, щоб ліпше оглянути оте рожеве авто, а забезпечний пас зачепив ґудзик в моїм жакеті, ґудзик полетів у бік – на коліна жінки.

„А чого ти так стрибаєш очима там, де тобі не треба?" – з докором запитала жінка. „Та то...це я так... авто мені сподобалося", – відповідаю. „На, сховай у кишеню. Як приїдемо, то ґудзика я тобі пришию". Я подякував і мовчки сховав ґудзика. Жінка відхилила трішки вікно, вітер засвистав, око запливло сльозою. Бувайте здорові – рожеві авто, рожеві губи і золотий хвостик.

Десь в половині дороги ми зупинилися, щоб випростати ноги і дещо перекусити. Тут до канапки можна було ще закупити смажені кришеники з бараболі чи цибулі, морозиво та й інші присмаки. Дещо відпочивши, я поїхав у потребі елевейтором на гору. Елевейтор, хоч добра і потрібна річ, але я завжди маю проблему сходження з нього. Тому, їдучи на долину до жінки, я, як злазив, мусів підскочити і натягнув ногу. „Ого, – кажу жінці, – щось тут знову з моєю ногою". „Ти краще візьми аспірину, щоб не кривавив, як підеш реєструватися", – відповіла. Я послухав жінки, ковтнув аспірину, кавою запив..

За годину ми вже були на Союзівці. На паркувальній площі я став якраз коло рожевого авта. Чи повірите? „Скоро, – прошу жінки, – приший мені ґудзика, бо якось не випадає і ніяково буде без нього ходити". Жінка взяла жакет, руку – в кишеню і витягнула пігулку аспірини: „А де ґудзик?".

Не знаю, чи буде мені знову нагода і честь їхати цим разом на 37-му Конвенцію УНСоюзу, але я тепер вже завжди маю при собі аспірину у маленькій скриньці.

Богдан Подолюк,
Гіксвіл, Ню-Йорк

СПОРТ

Успішні виступи відбиванкових дружин „Чорноморської Січі"

ЙОНКЕРС, Ню-Йорк. – 25 квітня відбувся шостий річний відбиванковий турнір, що його традиційно влаштовує Спортивний клюб Спілки Української Молоді „Крилаті" (Йонкерс, Ню-Йорк) під проводом Самуеля Верихи. Ігри турніру пройшли в спортових залях середньої школи в Йонкерсі.

Після закінчення ігор, увечорі, в приміщенні осередку СУМ відбулося прийняття – спільна вечеря для учасників турніру, в часі якого провід турніру вручив трофеї чемпіонам і дружинам, що зайняли друге і третє місця, та найкращим змагунам.

Серед найчисленніших були чотири дружини „Чорноморської Січі". Усі вони здобули нагороди.

Дружина чоловіків „Чорноморської Січі" серед 10 дружин цієї групи була нагороджена трофеєм за третє місце. В складі дружини виступили Олесь Гладкий, Михайло Завадівський, Браєн Томко, Орест Темницький, Данило Савицький, Андрій Чума, Назар Гавриш.

Трофей чемпіона вручено юнацькій дружині „Чорноморської Січі" (18-річним) в складі Лесика Сизоненка, Назара Гавриша, Томи Мандича, Данила Максимовича, Християна Паті, Романа Сачишина, Данила Ваня. Нагороду найкращого змагуна вручено Л. Сизоненкові.

Трофей чемпіона вручено дружині юначок (18-річним) в складі Каті Мулик, Христини Темницької, Катрі Томко, Марти Левко, Ангелини Магдзяр, Оксани Майовської, Соломії Пилипів, Лариси Іваськів. Нагороду найкращої змагунки вручили К. Мулик.

Нагороду чемпіонів здобула дружина „Ч. Січі" молодших юнаків (14-річних) в складі Марка Завадівського, Миколи Паславського, Стефка Максимовича, Лесика Ґорлофа, Марка Мулика і Павла Темницького. Нагороду найкращого змагуна вручено М. Завадівському.

Досягнення відбиванкового активу „Чорноморської Січі" – не випадкові. Це – наслідок високоякісної вишкільної програми „Чорноморської Січі", яку веде добірний склад тренерів-ентузіястів та їхніх помічників двічі на тиждень в спортовій залі Українського американського культурного центру Ню-Джерзі у Випані, на будову якого Українське спортово-виховне товариство „Чорноморська Січ" пожертвувало 250 тис. дол.

Виступаючи в дружинах кількох видів спорту, юнацтво гідно представляє українську громаду в американському спортовому довкіллі. З молоддю займається група тренерів і провідників з відбиванки Олесь Гладкий, Б. Томко, М. Завадівський, Володимир і О. Темницькі та Іванка Іваськів. З копаного м'яча – Теодор Боднар, Микола Куцина, Михайло Адріян, Андрій Панас і Гриць Сергіїв.

Омелян Твардовський

Літня спортова школа на Союзівці

Літня спортова школа „Чорноморської Січі" в цьому році відбудеться протягом двох тижнів від 25 липня до 7 серпня на спортових базах Союзівки. В програмі – вишкіл з чотирьох ділянок спорту (копаного м'яча, відбиванки, тенісу і плавання). За інформацією треба звертатися на адресу УСВТ „Чорноморська Січ": Ukrainian Sitch Sport School, 60-C North Jeffferson Rd., Whippany, NJ 07981 або на сторінку Союзівки в Інтернеті: www. soyuzivka.com.

29 травня – бій Віталія Кличка

29 травня на німецькому стадіоні Veltins-arena в Гельзенкірхені відбудеться двобій з боксу між Віталієм Кличком і Альбертом Сосновським. Колишній тренер А. Сосновського українець Любомир Паламар вважає, що у поляка немає шансів в бою проти чемпіона світу WBC у надважкій вазі В. Кличка.

До 16 травня мають закінчитися переговори про бій між Володимиром Кличком і англійцем Дейвидом Геєм. В. Кличко заявив, що з боку IBF (ця організація готова відкласти офіційний захист чеміонського титулу в бою В. Кличка проти Олександра Повєткіна) не буде ніяких перешкод у питанні організації бою з Д. Геєм, який володіє поясом WBA. *(„Чемпіон")*

„Шахтар" – чемпіон України

5 травня донецький „Шахтар" з рахунком 1:0 переміг київську команду „Динамо" в 29-ій турі української прем'єр-ліги і достроково став чемпіоном України з футболу. Досі на своєму стадіоні „Донбас-Арена" донецька команда не програла жодного разу. На початку гри вони переважали на полі.

Кияни „прокинулись" в середині першої половини. Але іскра їхнього бажання так і не перетворилася в вогнище.

Коли киянин Андрій Ярмоленко втратив м'яч в середині поля, донецькі леґіонери розіграли голеву комбінацію, і бразилієць Ілсіньо забив переможний ґоль. *(„Чемпіон")*

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Як гарно співає „Думка"

НЮ-ЙОРК. – Надзвичайно багата і давня народнопісенна спадщина українського народу. Коріння хорового жанру сягає у сиву давнину. А з прийняттям християнства візантійські культові мотиви, ґ у поєднанні з українським мелосом породили неповторні перлини духовного співу.

У цьому ще раз переконалися всі, хто 28 березня побував на ювілейному концерті хору „Думка" у Нью-Йорку з нагоди його 60-ліття. То було свято пісні, чудової музики, радісних зустрічей.

За 60-літню історію цей уславлений колектив об'єднав три покоління талановитих співаків. Надхненна праця хору яскраво засвідчила відданість українському мистецтву і любов до рідного краю. Недарма хор „Думка" є візиткою української Америки.

Програма ювілейного концерту була вдало спланована: складні клясичні твори гарно перепліталися з творами сучасних авторів.

Неперевершена музика Дмитра Бортнянського вже з першого акорду об'єднала серця і стала щирим молитовним заспівом у нашій розмові з Україною, бо саме з думою про рідну землю прийшли у цей зал хористи і слухачі...

І Шевченкове „Думи мої" Миколи Колесси, і народна пісня „Як ніч мя покриє" в обробці Станіслава Людкевича, і знамените „Аве Марія" Джакомо Качіні у першій частині концерту звучали професійно, хвилювали, тривожили і зачаровували.

У цьому велика заслуга солістів Рональда Літепло, Ігоря Стасюка, Андрія Ґавдановича, Святослави Качарай, Галини Жукевич. Плавне багатоголосся хвилями переливалося, мов золоте пшеничне море, – звучало чисто, переповнюючи серця слухачів образами, думами, спогадами...

Фортепіянний супровід концерту майстерно провадили Лариса Гутникевич і Наталя Ващенко.

У другій частині програми прозвучали пісні, що стали вже золотим фондом нашої вокальної скарбниці – „Ой сивая, зозуленька" Миколи Леонтовича (у виконанні жіночої групи), фантазія на основі українських пісень „Невдале залицяння", ліричне „Вже сонце низенько" у виконанні чудового тенора Миколи Луцака перенесло нас в надвечір'я мальовничого села, де зібралася молодь, де вирує любов, де линуть жарти. Тепло і легко хористи відтворювали реальні образи сільського життя. А перегуки жіночих і чоловічих голосів додавали всьому ще яскравішого кольориту.

Схвилювало залю й виконання „Ой, ти, дівчино" Анатолія Кос-Анатольського. Баритони А. Ґавдановича та І. Стасюка ще раз довели, яку нев'янучу задушевну силу має цей поетичний шедевр Івана Франка.

Барвисто доповнили програму життєрадісні коломийки, чудово озвучені солістами Борисом Кекішем та Олегом Кукілем. Ці улюблені гуцульські мелодії, жарти прикрасили й урізноманітнили програму.

Майстерно прозвучала пісня „Вівчарик" Євгена Козака, за що хористи і солісти С. Качарай та Р. Літепло отримали море оплесків. Відома пісня „Родимий краю" об'єднала серця присутніх, викликаючи невимовний щем і тугу.

Милою несподіванкою у концерті були виступи двох юних талантів, що наче ранні ластівки залетіли з України. Це 19-літня скрипалька Ірина Кіт і 15-літній піяніст Станіслав Демочко. Вони продемонстрували високий професійний вишкіл і майстерне виконання творів М. Лисенка і М. Скорика.

Оптимістичним поліфонічним акордом „Оживуть степи, озера" на слова Тараса Шевченка завершився концерт. Всі присутні були щасливі і горді, бо стали свідками ще одного мистецького тріюмфу улюбленого колективу.

Високий професійний рівень – це результат невтомної праці хористів і їх мистецького керівника та диригента Василя Гречинського.

Заля, у якій було багато колишніх співаків раділа, бо слава„Думки" росте і множиться, бо хор став яскравою і невід'ємною складовою духовного життя української спільноти в Америці.

Сердечно аплодуючи, всі присутні заспівали ювілярам „Многая літа".

Святослава Ґой-Стром

Валентина Лисиця має феноменальне обдарування

НЮ-ЙОРК. – 24 квітня в Українському Інституті Америки (УІА) відбувся останній концерт 2009-2010 сезону, що збігся з 20-літтям музичної серії. Виконавцем програми була славна піяністка Валентина Лисиця.

На свій перший речиталь в УІА вона підготувала вишукану програму з двох сонат Людвиґа Бетговена і 24 етюдів Фредеріка Шопена. Піяністка почала програму Третьою сонатою з Опусу 10 таким насиченим почуттям, що заворожена публіка не наважилася оплескувати гри після останнього переходу у піянісімо. Використовуючи мить тиші, В. Лисиця з місця почала грати сонату, що має назву „Апасіоната". Цей твір вона зіграла з бурхливим запалом та широкими динамічними контрастами, а душевні переживання композитора передала марлевими звуками.

Після перерви почалося піяністичне диво – технічний виклик віртуозам. – 24 етюди Ф. Шопена, що їх називають „звуковими поемами". Ф. Шопен був найбільш оригінальним серед романтиків, мав свій стиль, який характеризує кожний його твір. Не кожен може їх подолати. Артур Рубінштайн ніколи прилюдно не грав етюдів Ф. Шопена.

Перший етюд Опусу 10 „Водоспад" у виконанні піяністки набрав великої сили в стрімких тризвукових каскадах, виграючи веселковими кольорами. Знову ж виснажуючий „Хроматичний етюд" в її виконанні вийшов чудово, легко і плавно. З початком третього етюду – найпопулярнішої ностальгійної мелодії – розчулений слухач позаду мене навіть почав підспівувати. І так кожний етюд набирав мистецької картини, де мелодії доповнювали одна одну.

Менш популярні „Візник" чи „Хибні ноти" Опусу 25 теж виявилися самоцвітами. Останні етюди Опусу 25 („Октавовий етюд" і „Зимова завірюха") В. Лисиця виконала як вулканічне фортісімо – це подиву гідна витривалість.

24-ий етюд „Океан" – це мінорний контраст до етюду „Водоспад", де світлі звуки змальовують весняні соняшні дні, а в „Океані" зображують непереможну силу морських хвиль. І цю стихію піяністка передала досконало.

В. Лисиця володіє незрівнянною технікою, прекрасним тоном, а колосальний динамічний розмах, сполучений з глибокою музикальністю, дає їй можливість створити картину кожної названої п'єси. У цьому її феноменальність.

У відповідь на оплески В. Лисиця додатково виконала твори сучасників Ф. Шопена – Ференца Ліста і Роберта Шумана.

Богдан Марків

Сонце „Золотої пекторалі"

ЧОРТКІВ, Тернопільська область. – Володимир Погорецький прочитав в журналі „Ятрань": „На сором нашим колеґам з Тернопільської обласної організації Спілки письменників України, вони досі не мають свого журналу". Ці слова заохотили його започаткувати новий літературно-мистецький журнал „Золота пектораль". Друкують його у видавництві „Астон" в Тернополі.

До складу редколеґії журналу входять п'five Шевченківських лавреатів: Михайло Слабошпицький, Тарас Федюк, Степан Сапеляк, Василь Слапчук, Павло Гірник, а також інші відомі представники красного письменства.

В. Погорецький став упорядником і редактором тому „Афганістан. Книга пам'яті. Тернопільська область" (2002), автором книг „Обпалені війною" (2009), „Афганський синдром" (2003) та ін. Він був ініціятором спорудження у Чорткові Меморіялу полеглих на афганській війні земляків і каплиці-церкви Пресвятої Богородиці. До речі, його старший брат о. Василь Погорецький – доктор теологічних наук, є ведучим рубрики „Духовні обереги" у журналі „Золота пектораль".

В. Погорецький готується до Всеукраїнської книжкової толоки, яка відбудеться на території Чортківського педагогічного училища ім. Олександра Барвінського, складає нову поетичну збірку, яка буде представлена книжковій толоці.

Тетяна Будар

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", квітень 2010 р.

140 дол.	Банах Меланія	Woodbridge, NJ
100	Ґлобал Біомаркетінґ – Богдан Стеців	Palo Alto, CA
	Боженко Святослав	San Francisco, CA
	Кричики Марія і Олександер	Lorain, OH
	Сохан Неоніля	Morristown, NJ
85	Іваночко Ірина	Johnson City, NY
60	Кухаришин Ігор	Edmonton, AB, Canada
55	Бемко Ігор	Edinboro, PA
	Джулі Ірина і Павло	Grosse Pt. Shore, MI
	Макар-Лауді С.	Brooklyn, NY
	Попович Орест	Howell, NJ
	Стецик Орест	Uniontown, OH
	Вронський Володимир	Greenlawn, NY
	Змий Наталія	Short Hills, NJ
50	Американсько-Українська Медична Фундація	Grosse Pointe, MI
	Федаші Адя і Орест	Oradell, NJ
	Якубовичі Дарія і Олександер	Brecksville, OH
48.73	Українське Музичне Товариство Альберти	Edmonton, AB, Canada
45	Беґеї Марія і Роман	Mount Vernon, WA
	Петришин Володимир	Cranford, NJ
	Попель Юрій	Monmouth Jct., NJ
40	Ричок Роман	Maplewood, NJ
35	Бойчук Іван	Trenton, NJ
	Дербіш Лідія	Toronto, ON, Canada
	Литвинець Микола	Rochester, NY
30	Юркевич Евстахій	Rockford, IL
25	Худьо Богдан	Short Hills, NJ
	Лоік Володимир	Salt Lake City, UT
	Рихтицька Дарія	Warren, MI
	Ваврищук Борис	Ocean Springs, MS
	Бортновський Михайло	Los Angeles, CA
	Бориськів-Бойд Володимир	Lake Suzy, FL
	Цетенко Вячеслав	Venice, FL
	Дутка Орест	Flushing, NY
	Фотій-Токі А	Etobicoke, ON, Canada
	Гірняк Тарас	New York, NY
	Кеске Люба	Woodland Hills, CA
	Кочман Олександра	Chicago, IL
	Ковальчук Роман	Reading, PA
	Мельник Христина	New Haven, CT
	Мізь Любомир	Oak Forest, IL
	Полони Оксана і Лавро	Penn Yan, NY
	Ратичі Галина і Ростислав	Edison, NJ
	Шебунчак Богдан	Pompton Plains, NJ
20	Іванів Наталія	Chicago, IL
	Миськів Оксана	Yorktown Heights, NY
	Петренко Леонід	Sun City, AZ
20 дол.	Андрушко Роман	Park Ridge, IL
	Гулеї Марія і Дмитро	Toronto, ON, Canada
15 дол.	Базюк Любов	Toronto, ON, Canada
	Бодо Галина	Eureka Springs, AR
	Левицька Зінаїда	Glen Spey, NY
	Пришляк Микола	Jenkintown, PA
	Штомпіль Стефанія	Randolph, NJ
	Терлецька Ольга	Philadelphia, PA
	Яримович Зеновій	Philadelphia, PA
	Скрипка Володимир	Gainesville, GA
	Слук Микола	Sloan, NY
	Зендран Іван	Watervliet, NY
	Зобнів Зоряна	North Royalton, OH
10	Бердей Еміліян	Bethlehem, PA
	Білик Стефанія	Clifton, NJ
	Червійовський Олександер і Марія Зарицька	Warren, MI
	Держко Евстахій	Lorton, VA
	Долинська Лариса	Westfield, NJ
	Дзіман Михайло	Maplewood, NJ
	Гаврушенко Петро	Lake Hiawatha, NJ
	Ґембатюк Богдан	Bridgeport, CT
	Якима Володимир	Parma, OH
	Козбур Люба	Lake Forest, CA
	Кравченюк Стефан	Jersey City, NJ
	Кривенко Олександер	Sun City, AZ
	Кульчицька Марія	Abbotsford, BC
	Кужель Ярослав	Rochester, NY
	Легета Стефанія	Warren, MI
	Лис Марія	Pierson, FL
	Лисик Дмитро	La Salle, QC, Canada
	Онуфрик Катерина	Hamilton, ON,Canada
	Онишкевич Еліяс	Irvington, NJ
	Пар Ірина	Toronto, ON, Canada
	Ранюк Анна	Boston, MA
	Шеремета Параскевія	Bayonne, NJ
	Склярчук Степан	Mississauga, ON, Canada
	Скипакевич Ярослава	Warren, MI
	Слободян Анна	Kerhonkson, NY
	Стельмах Ігор	Glastonbury, CT
	Тершаковець Юрій	Miami, FL
	Теслюк Володимира	Hartford, CT
	Трешневський Мирослав	Warren, MI
	Журак Анастазія	New Hyde Park, NY
	Антоняк Зенон	Richland, WA
	Барусевич Софія	North Port. FL
	Блага Іванна	Rochester, NY
	Ґут Анна	Moretown, VT
	Ґорчинська Іванна	Chicago, IL
	Келебай Юрій	Toronto, ON, Canada
	Клунь Ярослав	Beamsville, ON, Canada
	Кузьо Мирон	Glastonbury, CT
10 дол.	Мир Патриція	Philadelphia, PA
	Пастернак Ольга	North Port, FL
	Савицький Роман	Croton-on-Hudson, NY
	Сербин Ольга	Montreal, QC, Canada
	Сітка Віліям	West St. Paul, MN
	Сиротюк Наталія	Somers, CT
	Тетро Марія	Floral Park, NY
6	Струць Роман	Calgary, AB, Canada
5	Благий Дмитро	Philadelphia, PA
	Харків Олександер	Philadelphia, PA
	Дольницька Александра	Montreal, QC, Canada
	Індіяну Галина	Sarasota, FL
	Яременко Ігор	Fountain Valley, CA
	Канівець Юрій	Southington, CT
	Кіт Ольга	New York, NY
	Клим Іванна	Glastonbury, CT
	Лаврін Іван	Chicago, IL
	Лень Мирослав	North Royalton, OH
	Ліщинський Йосиф	Utica, NY
	Лищик Микола	Perth Amboy, NJ
	Паславська Христина	Buffalo, NY
	Пилишенки Ірма і Володимир	Rochester, NY
	Репета Євген	Warren, MI
	Січ Дмитро	Alfred Station, NY
	Стерчо Ірина	Narberth, PA
	Шершень Віра	Arlington, VA
	Тизбір Варвара	Clifton, NJ
	Василишин Роман	Philadelphia, PA
	Винницька Патриція	Bethlehem, PA
	Цимбал Віктор	Center Line, MI
	Филяк Іван	North Royalton, OH
	Ганипсяк Марія	Buffalo, NY
	Качан Борис	Ottawa, ON, Canada
	Куцан Анна	Springfield, IL
	Малицький Олександер	Calgary, AB, Canada
	Мельник Степан	Newington, CT
	Мельникович Степанія	Parma, OH
	Мікол Едвард	Staten Island, NY
	Мітуренки Люба і Василь	Harrisville, MI
	Олійник Юрій	Carmichael, CA
	Пендяківський Осип	Shelton, CT
	Підперигора Ельвіра	Elkins Park, PA
	Писарів Джуді	Wyoming, RI
	Рогатинський Степан	Winnipeg, MB, Canada
	Сафян Володимир	New York, NY
	Шурин Іван	Rochester, NY
	Стахів Денис	Middlesex, NJ
	Волощук Ярослав	Philadelphia, PA

Разом: 2,949.73 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

Дует Матющенків – музична візитівка Шевченкового краю

Діяна та Василь Матющенки на презентації альбому.

ЧЕРКАСИ. – 28 квітня в Черкаському художньому музеї відбулась презентація альбому „Любов і пісня – долі два крила" – про творчу діяльність Заслужених працівників культури України, відомих співаків Діяни та Василя Матющенків, які все своє життя віддають служінню українській пісні.

Д. Матющенко народилась 16 квітня 1947 року в селі Заруддя Кременчуцького району Полтавської області, навчалася в студії Академічного заслуженого українського народного хору ім. Григорія Верьовки, була солісткою хорів в Черкасах, Житомирі, Вінниці.

В. Матющенко народився 26 лютого 1936 року, служив у війську, працював завідуючим сільським клюбом, з 1971 року став виступати в дуеті з дружиною. За багато років творчої діяльности дует Матющенків став музичною візитівкою Шевченкового краю.

У 2006 році подружжя відзначило 35-річчя сценічних виступів. Багато часу Матющенки присвятили фолкльорно-етнографічним експедиціям до „глибин народних". Їх слухали в Молдові, Югославії, Великобританії, Німеччині. Недавно вийшов в світ альбом з піснями В. та Д. Матющенків. Його оздобила своїми творами Заслужена майстриня народної творчости України, майстер петриківського розпису Тетяна Гарькава з Дніпропетровської області. Вона була на презентації альбому з виставкою своїх творів.

Олександер Костирко

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040* **• adukr@optonline.net**

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane, Flemington, N.J 08822
tel./fax: (908) 782-5451
Email:eugenemaria@comcast.net

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

• НА ПРОДАЖ •

Somerset, NJ., кондомініюм (55+), 2 спальні, разом 5 кімнат на першому поверсі в дуже доброму стані. Тихе місце. Близько склепів і церков в Українському селі. Ціна $125.000. Тел.: **(908) 526-1259**

• ЗНАЙОМСТВА •

Галичанка – молода, гарна, освічена, заможна, в Америці леґальна, мріє зустріти відповідного пана українського походження для приємних зустрічей. **larysabilyk@hotmail.com**

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

• РОЗШУКИ •

Ганна Марухній-Гаркала з села Бринці Загірні, Львівська обл., на прохання батька Івана Гаркали, 1937 р. нар., розшукує в Канаді його брата Олександра. У 1969 р. О. Гаркала шукав свою рідню, але в СРСР до нього заборонили писати. Електронна адреса Ганни Марухній-Гаркали: yaroslav960@hotmail.com

Сергій Ігнатів з Луцька шукає художника Леоніда Бенцеля, про якого „Свобода" писала 9 червня 1983 р. Його мама Олена мала сестру Віру. Її дочка Світлана – мама С. Ігнатова, доцента Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Електронна адреса: pesofi@yandex.ru

Федір Горбатий, уродженець Чернівецької области, шукає рідню по лінії батька – Горбатого і матері – Дячук. Його адреса: Fedir Horbatyy, 5 Rhobella, Apt. 36a, Poughkeepsie, NY 12603.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ **„Свобода"** ☐ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС): ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: (.......) ....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

101 S. Centre St. So. Orange, NJ 07079
973 378-8998 or toll free 877 357 0436

Marijka Helbig

BOOK 2 – get $500

off any September Ukraine Tour
Direct bookings only. Not applicable on Dnipro Cruise Sep 7, 2010 Departure

Scope - Ukraine specialists!

2010 UKRAINE TOURS

MINI UKRAINE

11 Day All Inclusive Tour tw from $3000
Kyiv, L'viv, Yaremche and Kamianets Podilsky
The two "capitals" of E. & W. Ukraine, plus a three day bus tour to the **Carpathian Mountains** and **Bukovyna** with stops at **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi, Zarvanytsia.**
Departures: May 13, Jun 30, Jul 28 and **Sep 15**

BEST OF UKRAINE

14 Day All Inclusive Tour tw from $4000
An unsurpassed itinerary that combines the Black Sea coast, the Golden Domes of Kyiv + L'viv, the UNESCO preserved capital of W. Ukraine with a 3-day tour of the Carpathian Mts/Bukovyna. **Yalta, Kyiv, L'viv, Yaremche and Kamianets Podilsky** plus **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi** and **Zarvanytsia.**
Departures: Jul 25 and **Sep 12**

ALL of UKRAINE

Student tour June 22nd SOLD OUT
19 Day All Inclusive Tour $4200 tw
Cruise: **Kyiv, Kaniv, Kremenchuk, Zaprozhzhia, Kherson, Sevastopol, Odesa.** *Land tour:* **L'viv, Yaremche, Kam.Podilsky** plus **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi, Zarvanytsia.**
Departures: June 22 (Sold out!) and Sep 07
Guide: Dr. Adriana Helbig *(Student tour June 22 only!)*

DNIPRO CRUISE

13 Day Air/land All Inclusive Tour Main Deck $2600 tw
Travel aboard the *Dnipro Princess:* **Kyiv, Kaniv, Kremenchuk, Zaporizhzhia, Kherson, Sevastopol, Odesa.** Afterwards option to join All of Ukraine for Land tour.
Cruise I June 22 – July 04
Cruise II Sep 07 – 19 *(Waitlist only)*

WESTERN UKRAINE

11 Day All Inclusive Tour tw from $2600
L'viv + Yaremche and Kamianets Podilsky
A perfect opportunity to spend 6 days in Lviv, visit family or look for your roots - then join the Mini Tour for a three day venture to the **Carpathian Mountains** and **Bukovyna** with stops in **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi, Zarvanytsia.**
Departures: May 13, Jun 30 and **Jul 28**

MINI UKRAINE *Plus*

13 Day All Inclusive Tour $3650 tw
Kyiv – **Sorochynskyi Yarmarok**, L'viv – **Independence Day** Kamianets Podilsky, Kosiv – **Hutsul Festival** plus stops in **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi and Zarvanytsia.**
Best Buy!
One departure only: Aug 18, 2010

WESTERN UKRAINE *Plus*

13 Day All Inclusive Tour $3000 tw
L'viv- enjoy a leisurely week in this capital of W. Ukraine and be witness to **Independence Day Festivities** + Kamianets Podilsky and Kosiv – the famous **Hutsul Festival** that brings together the best performers and craftsmen. Stops in **Iv Frankivsk, Bukovel, Kolomyja, Chernivtsi and Zarvanytsia.**
One departure only: Aug 18, 2010

All inclusive features: **Trans Atlantic Air from Newark via Lufthansa German Airlines, Superior First-class & Deluxe Hotels: Kyiv- Ukraina, L'viv - Leopolis, Yaremche - Edelweiss, Kamianets Podilsky - Amadeus Club, Yalta -Yalta Hotel. Meals - 3 meals daily, except Kyiv and L'viv (2). All sightseeing/entrance fees, Bi-Lingual Tour Mgr and local guides. Not included in tour prices: airport security taxes (about $400 pp), gratuities and offshore excursions on cruises. Prices are in USA currency/twin occupancy. All rates subject to EURO/US$ exchange and fuel surcharge.**

Office hours: Monday/Tuesday/Wednesday 9:00AM/3:00PM

Toll free 877 357-0436 www.scopetravel.com 973 378 8998 scope@scopetravel.com

Великодні смерті і вічна пам'ять

Марта Богачевська-Хомяк

Похоронні відправи у Великодньому часі відмінні від інших поминальних торжеств. Бадьоре „Христос Воскрес!", світлі ризи, сам запах весни, а не тільки кадила, закликають бачити не смерть, а дальше життя, дивитись на Покійника у цілому контексті життя. Невідспівана „Вічная пам'ять", замінена невідкличним „Христос Воскрес!", виривається за межі сумовитих „журавлів".

Так сталось, що останні кілька місяців померли наші близькі знайомі, а в проміжку не цілих двох місяців – і члени нашої сім'ї. На саму Велику П'ятницю цього року помер Микола Ничай. А раніше на початку того ж Великого Посту помер Ігор-Орест Богачевський. Обидва вони в останніх своїх днях згадували про перебування в сокальській плебанії свого батька чи „дзядзя", як його звали в родині на відміну від другого – діда. Дзядзьо, нехотячи, двічі потрапив в історію, але як значна кількість життєписів його ровесників і прямих нащадків, та історія уривчаста, недосліджена і непроста.

М. Ничай, який помер в Бетлегемі, Пенсильванія, на 91-му році життя, помер останнім із семи дітей отця-декана Степана Ничая. І.-О. Богачевський, що помер в Лос-Аламосі, Ню-Мексико, маючи 82 роки, був першим внуком о. С. Ничая. Остання дитина і перший внук, ледве десяток літ різниці, а померли майже разом. Недаром на похоронних відправах я мимоволі думала про смерть дзядзя і про те, що відходить покоління, яке знало з першої руки про спосіб життя, котрого вже немає. Вмер не тільки вуйко і брат, вмирала наочна пам'ять про міжвоєнну Галичину. Це закономірно, але й боляче.

Отець С. Ничай похоронів як таких не мав. Він помер в дорозі на Сибір 1946 року. Його відспівали колеґи-священики у тому ж етапі, в дорозі зі Львова на схід. А тіло охоронці викинули, разом з іншими мертвими тілами, у Фастові біля Києва. Згодом на тому місці звели пам'ятник героям Другої світової війни. А що це сучасна Україна, де герої часто змішані з жертвами, я бачу в тому пам'ятнику братню могилу.

Мій дзядзьо завзявся і казав, що, на злість совєтам, помре, бо його можуть арештувати, але не змусять працювати на режим. Але він був назагал вирозумілою і миролюбною людиною, то, мабуть, його прах примостився у Фастові біля залізниці. Іронія долі, що з канонічної точки зору (хоч вона тут не відігравала великої ролі) дзядзьо помер, бо твердо обстоював, що св. Дух походить не тільки від Отця, але й від Сина. Це у дуже спрощений спосіб є першою теологічною причиною розриву між православ'ям та римокатолицтвом. Сьогодні тільки церковні спеціялісти згадують це „філіокве". Тому-то після того, як ми вперше відвідали Фастів і місце, що вважається могилою дзядзя, вихованці відновленої Львівської семінарії відспівали „Вірую" без згадки Сина. Думаю, що дзядзьо – як і ми – поблажливо усміхнувся „там".

Отець С. Ничай провадив типове життя галицького провінційного священника. Це життя о. декана і катехита сокальської гімназії задокументоване дещо докладніше, ніж праця інших священників. Деякі церковні архівні матеріяли збереглись. Інформації про отця-декана С. Ничая з Сокалю перебували за підсовєтської Польщі у картонних звоях василіянської церкви на Засянні у польському Перемишлі. 30 років тому, досліджуючи життя-буття жінок в Україні, я натрапила – між іншими матеріялами – на папки справ, пов'язаних з о. С. Ничаєм. З них було видно церковно-громадське життя старої Галичини глибше, ніж це бачимо в політичних відозвах, пропам'ятних книгах та камінних пам'ятниках. Тут більше поту, ніж крови, більше буденного життя, ніж героїчної смерти. Тут мала родинна історія перетворюється у цеглину цілої будівлі.

Через подружжя своєї другої доньки Ростислави Богачевської о. С. Ничай став далеким родичем одного з головних адептів відновлення східних обрядів у Греко-Католицькій Церкві на українських територіях – о. Гавриїла Костельника. Дружина о. Г. Костельника була з Зарицьких, зі старої священичої родини, однієї з тих родин, які здійснювали в Галичині те, що в історії ми ґрандіозно називаємо національним відродженням. Зарицькі і Богачевські близько посвоячені. Тому отець-декан С. Ничай з Сокалю знав з перших рук, що діється у Львові. Сам о. С. Ничай – хоч і одружився з Євгенією Саноцькою, з такої ж священичої сім'ї, як і Зарицькі – вже був прикладом нового українського католицького священика – з селянського роду. Та його старий неграмотний дід говорив, що Ничаї ніколи не зазнали панщини, бо походили з козацького роду, з Фастова, і були, мовляв, прибічниками полковника Семена Палія.

І було ще друге історичне життя о. С. Ничая. По смерті Митрополита Андрея Шептицького тривали дискусії, як бути Церкві і людям. Отець Г. Костельник прагнув якось рятувати народ, навіть коштом переходу на православ'я. То ж о. С. Ничай вважав за відповідне послухати поради і пропозиції о. Г. Костельника. На Львівський Собор, що „з'єднав" Українську Греко-Католицьку Церкву (УГКЦ) з Російською Православною Церквою, з'їхались різні священики. Писали свої враження, бо без того не випускали з залі. Таке дипломатично чемне враження написав отець-декан. Коли професор Богдан Боцюрків в перші роки розвалу СРСР доповнював раніше написану ним історію УГКЦ, то натрапив в Москві на заяву „якогось" о. С. Ничая. І проф. Б. Боцюрків ужив це як приклад тих священників, що „співпрацювали" з новим режимом.

На ділі о. С. Ничай, котрий тоді вже жив в найстаршої доньки Іванки у Львові, не підписав заяви. Саме в результаті цього дзядзя і бабцю було заарештовано і призначено до етапу священиків та їхніх родин на Сибір. Отець С. Ничай вважав, що в його 67 років не можна кривити душею. Але одному з зятів, у котрого вже були діти, таки радив рятувати рідню і далі бути священиком, хоч і в православ'ї, для своїх людей, а ті зрозуміють, як і зрозуміє Всевишній. Наймолодша донька о. С. Ничая – Марія замінила в тюрмі свою маму, і в поїзді на Сибір була свідком смерти батька. Отець С. Ничай зміг олівцем написати на клаптику паперу свої прощання, і якась з багатьох добрих душ передала родині цей клаптик, викинений на перон етапного поїзда у Львові.

Найстарша донька о. С. Ничая одружилась з фізиком, д-ром Василем Міліянчуком, котрий мав щастя народитись у сім'ї залізничних працівників і з таким пролетарським походженням міг стати професором університету у Львові та одним з творців Ужгородського університету. Друга донька опинилася в Америці. Третя, Леся, заміжем за о. Богданом Горбачевським, жила завдяки помочі сестер. Маруся, відбувши заслання, змогла одружитись і навіть стати фармацевтом.

Мав о. С. Ничай трьох синів. Один помер дитиною. Наймолодший, Степан, після служби в Дивізії „Галичина" і всіх поневірянь, став лікарем і помер у штаті Ню-Джерзі.

Одначе, Микола – той, що помер у Велику П'ятницю в Бетлегемі – носив у собі цілий ничаївський рід. Самітній, неодружений, гуртував довкола себе товариство у всіх місцях, у котрих він жив, а було їх багато-багато. Він бажав знати про кожну дитину, про всі успіхи, про всі жалі. Сам хотів бути скрипалем, а був лісорубом, фізіологом-терапевтом, чиновником, але також і диригентом церковних хорів. І думав, що помирає на плебанії о. С. Ничая у Сокалі, з її гамірною великоюріднею і постійними гостями.

Перший внук отця-декана став математиком і в математиці знаходив відлуння дідівської віри і правди. Цитував псальми, щоб ілюструвати, як земля майже не зісковзнула зі своєї осі, і так пояснював різниці між західнім та вавилонським календарями. На відміну від вуйка, з котрим тримав близький зв'язок, внук мав мале коло друзів і любив самоту. Одначе, пам'ять ласкавого і завжди людяного та ніжного отця-декана зігрівала останні дні як внука Ігоря, так і його сина Миколи. Вони обидва душею знали Сокаль та життя, яке плило у ньому. З їхнім відходом блідне пам'ять з першої руки про о. Степана Ничая. Залишається дещо з історії його життя.

Великодні похоронні відправи, з „Христос Воскрес!", замість звичайного „Вічная пам'ять", все ж таки змушують думати саме про те, що смерть перемагає смерть, але пам'ять може перемогти саму смерть. Пам'ять про дзядзя Степана поповнюється вуйками і тітками, і братом, і згодом – нас усіх. Якщо ми віримо – а на похоронах ми всі віримо – то не тільки мертві живуть, але й ми з ними.

Вашінґтон

Ділимося сумною вісткою, що 1 травня 2010 р. відійшла у вічність наша дорога і довголітня членка хору і управи хору „Думка" в Ню-Йорку

ДУМКА

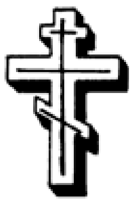
СВ. П.

РОКСОЛЯНА ПОДПІРКА

Ближчій і дальшій родині висловлюємо наше щире співчуття.

Вічна Їй пам'ять!

УПРАВА і ЧЛЕНИ ХОРУ „ДУМКА" в НЮ-ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою, що 9 травня 2010 р.
нагло і несподівано відійшла у вічність
в Юніон, Н. Дж. наша найдорожча
МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

ІЯ ВІКТОРІВНА (ЛІСОВИЧ) ВАСИЛЕНКО

з дому ФИЛИПОВИЧ

народилася 9 лютого 1930 р. в Луцьку, Україна.

Залишені у глибокому смутку:

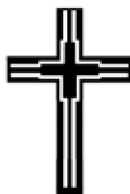
дочка – РОМА ЛІСОВИЧ
син – БОГДАН ЛІСОВИЧ з дружиною ЛАВРОЮ
внуки – КІРА МИСЬКІВ
– АЛЕКСАНДЕР МИСЬКІВ
– ДМИТРО, ЛЯРИСА і РОКСОЛЯНА СМИК
тітка – ПОЛЯ КОВТУН
ближча і дальша родина в США і Україні.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 11 травня в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Union, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в Українському Православному Соборі св. Вознесіння, Clifton, NJ, а відтак на українському цвинтарі св. Андрія в South Bound Brook, NJ.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви на:
„Ukrainian National Foundation – Soyuzivka",
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

З глибоким жалем повідомляємо, що 5 травня 2010 р.
після тяжкої недуги рака, відійшов у вічність
мій найдорожчий МУЖ, ПРИЯТЕЛЬ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

РОМАН ЗЕНОН ЗАПУТОВИЧ

Інженер електрик/електронік
нар. 23 лютого 1927 р. в Польщі.

Працював у фірмах Can. Marconi Co., RCA Victor, згодом як менаджер у США у GE Space Sciences Lab, King of Prussia, PA. В 1965 р. перейшов до фірми Western Union Telegraph Co., Ramsey, NJ, як директор Westar Division. Від 1990 р. працював у Bell Atlantic Wireless як директор Adv. Projects Planning та Standards & Patents. Був представником цієї фірми у Женеві, при Intl. Telecommunication Union, та там же технічним дорадником US Dept. of State, їх офіційних світових делеґацій та світових конференцій.

ПАРАСТАС відбудеться 14 травня 2010 р. о годині 7:30 веч. із заведення Lytvyn & Lytvyn, Union, NJ.

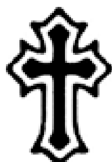
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 15 травня 2010 р. в катедрі св. Івана Хрестителя, Irvington, NJ, відтак на цвинтар Gate of Heaven, Hanover, NJ.

В безмежному смутку залишилися:

дружина – ВІРА
син – д-р ОЛЕГ з дружиною д-р ЛЯРИСОЮ
доня – АРІЯДНА ЧИРОВСЬКА
внуки – ТАМАРА і ДІЯНА ЧИРОВСЬКІ
брат – д-р БОГДАН з дружиною д-р МАРІЄЮ
сваха – ІВАНКА ЧИРОВСЬКА
сваха – ІРЕНА ГНАТІВ
дальша родина в Україні.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Пожертви можна складати на:
Orphan's Aid Society for Ukraine 718-423-4966; www.oasukraine. org
Ukrainian Catholic Education Foundation,
2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями
і знайомими, що в середу, 28 квітня 2010 р. відійшла
у вічність на 66-му році життя наша найдорожча

СВ. П.

ХРИСТИНА БУК (БАРТКО)

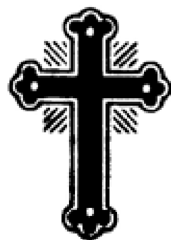
нар. 16 листопада 1943 р. в Ходорові, обл. Львівська.

У глибокому смутку залишилися:

муж – ЮРКО
дочка – ОЛЕСЯ з мужем РОМАНОМ РАТИЧЕМ
син – ДАМ'ЯН
внук – МИКОЛА РОМАН
внучка – АННА СОФІЯ
мама – СТЕФАНІЯ БАРТКО МОРОЗ
брат – БОГДАН БАРТКО з дружиною ОКСАНОЮ, сином РОМАНОМ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ і донею СОФІЙКОЮ
та ближча і дальша родина в діяспорі й Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів прошу складати пожертви на
Syzokryli Ukrainian Dance Ensamble, Acct #10634, Selfreliance NY
Federal Credit Union, 108 2nd Ave., New York, NY 10003

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
АМЕРИКИ

висловлює глибокі співчуття
членові та меценатові

Карлові Подпірці та його синам Романові, Адріянові і Вікторові

з приводу великої втрати їхньої
ДРУЖИНИ та МАМИ

СВ.П.

РОКСОЛЯНИ ПОДПІРКИ

яка відійшла у вічність
в суботу, 1 травня 2010 р.

Похоронні відправи відбулися в четвер,
6 травня 2010 р., в Українській католицькій церкві
Чесного Хреста в Long Island City. Тлінні останки
спочили на Locust Valley Cemetery.

Вічна Її пам'ять!